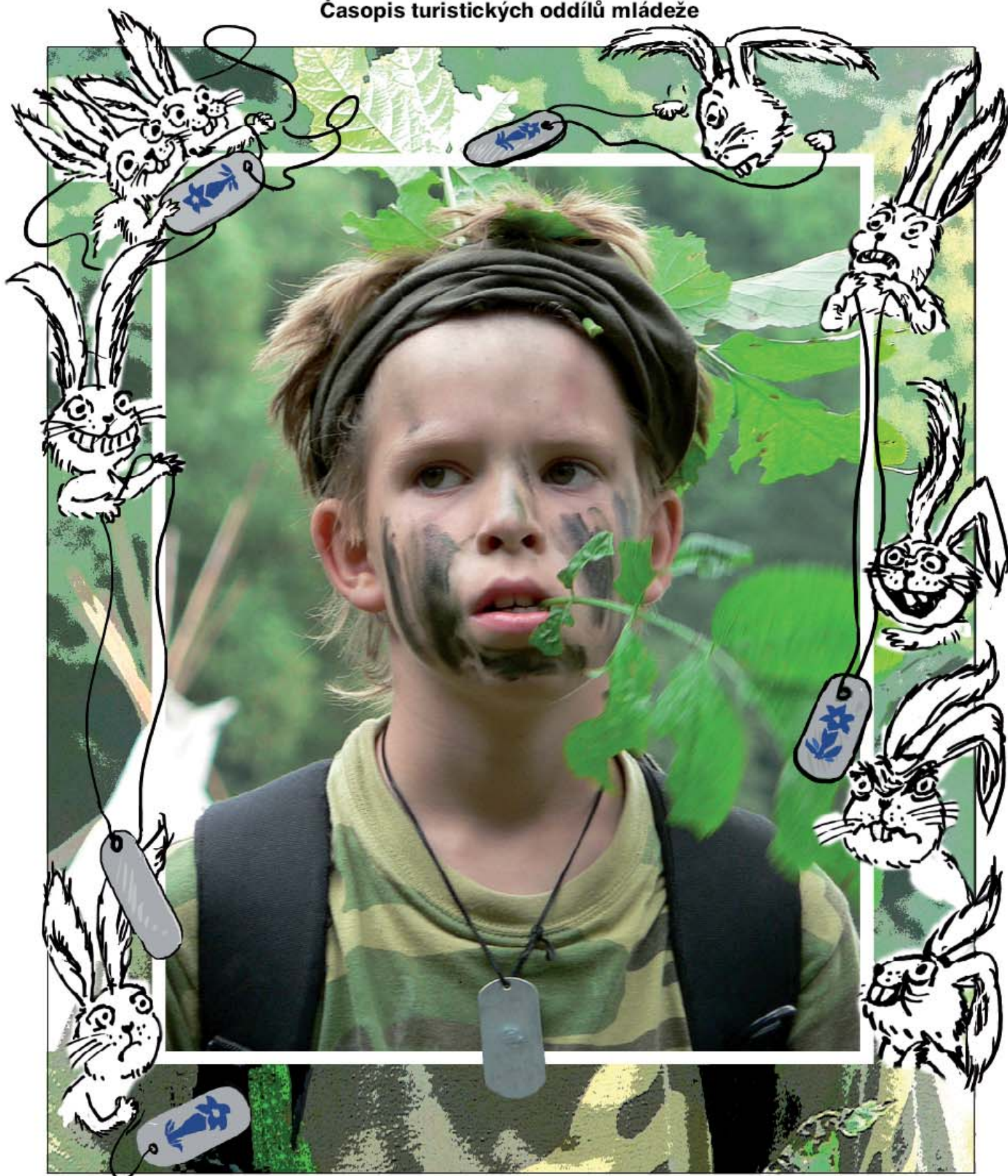

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

ČERVEN 2013

CIMRMAN BY SE DIVIL

V neděli 21. dubna 2013 se sjely do Jiráskova divadla v České Lípě dětské turistické oddíly mládeže ze široka daleka, aby opět po roce předvedly své divadelní umění. Domácí TOM 1007 CHIPPEWA zde s podporou města Česká Lípa a Asociace TOM ČR zorganizoval již 15. ročník divadelního festivalu amatérských vy-

2013

stoupení dětských turistických oddílů. Letošní výzvy se nezalekly kromě pořadatelů ani sprátců českolipští DAKOTI, oddíl STAN z Prahy, LIŠČATA z Velkých Hamrů, VEVERK z Brandýsa nad Labem a dokonce skupinka mládežníků z oddílu MARACAIBO z dalekého Trince. Podpořit dětské herce přijeli i tomíci z Poděbrad a Úštěku, rodiče, kamarádi, zástupci města pan místostarosta Tomáš Vlček a paní starostka Hana Moudrá. Všem za podporu velmi děkujeme.

V divadle dnes hrály děti opravdu všech věkových kategorií, nejmladší Tereze ještě není ani rok, ostatní navštěvují školky, základní, střední či vysoké školy, mnozí vedoucí samozřejmě pracují. A to vše dohromady spolu s originálním scénářem a měsíci příprav vytváří neopakovatelnou atmosféru jediného dne v celém roce.

Dne, kdy si všichni vyzkouší stát na jevišti a nebýt na chvíli sám sebou, ale postavou určenou scénářem. Místo i okolnosti nutí děti učit se text zpaměti, artikulovat, mluvit nahlas a srozumitelně, tančit či zpívat když je to potřeba, převlékat se, maskovat tvář, umět si udělat srandu ze sebe a svých kamarádů.

Děti z Brandýsa nad Labem zahrály úžasnou scénku o síle party tomíků, o tom, proč se vyplatí podepsat přihlášku právě do jejich oddílu Veverk. Liščata z Velkých Hamrů zahrála „Pět minut v Africe“ a tomíci z Maracaiba z Trince pro změnu vyšetřovali „Kde se ztratí světlo, když...“. Pražská parta STAN předvedla vtipné zrcadlo letošní přímé volbě prezidenta s názvem „Jak se Miloš stal předsedou třídy“. Po polední pauze ohromila domácí publikum CHIPPEWA „Cestováním časem“ a nakonec vítězové letošního ročníku Dakoti hrou „To to letí!“. Přestávky stihl vyplnit šikovný zonglér a iluzionista Věna Křepelák, točící téměř čímkoliv, hlavně jojem, tyčemi či koulemi.

Děkujeme hercům i divákům za krásnou atmosféru.

Zdeněk Šmída,
TOM CHIPPEWA, Česká Lípa

NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK

Vážení kolegové vedoucí,

zcela jistě Vás ta zpráva neminula. Nový "Občan" upravuje i spolkové právo. Uvedme hned z kraje, že po Novém roce 2014 začneme být spolky i ze zákona. Mimochodem, slovo „spolek“ je přeci jen radostnější, než dosud užívaná a trochu vojensky znějící organizace. Po terminologické rozsvičce ale k vážnějšímu věcem.

Ilustrační foto: J. Chour, TOM Veverk

OBSAH

červen 2013

str. 4	Železný tomík, Jiří Černý
str. 6	Pleskoty 2013, Zbyněk Báča
str. 7	Časopis Turista slaví 125 let, Svatava Pátková
str. 8	Zahájení jarní sezony, Jiří Homolka Pochod Ptačím dolem, Jaroslav Lepšík
str. 9	Klubka – střípky z akcí, Andrea Liolia, Jana Gansová Krátký medailonek, Veronika Steffanová,
str. 10	Otvírání studánek, M. Bařinová Na pomoc studánkám, Jana Holišová
str. 11	Turistické závody, E. Vilhelmová Pohádkový zámek, TOM Kamínek Pohádkový les, (za)
str. 12	Brigádička v Opárně, Vratislav Florián Lišáci na Polaně, (ústředí)
str. 13	Školení hlavních vedoucích, Míša Košánová Vodní hrátky ve Vsetíně, Gabriela Hučíková
str. 14	Za vodou, Tomáš Rada a Daniela Baráková
str. 15	Asociační grafy, (ústředí)
str. 16	BAMBIRIÁDA 2013
str. 18	Nesnesitelná lehkost žití pod převísem, Jiří Adamovič
str. 20	Herní koutek, Martin Strnad
str. 21	Krabice a taky vaky, L. Hušek
str. 22	Woodcraft, Ablákela-J. Porsch
str. 23	Nový občanský zákoník, Radka Šumerová Tomické kartičky, Ondra Šejtka Lékárnička
str. 24	Četli jsme za vás, Matěj Chour Pozvánka na výstavu, Helena Podroužková 72 hodin – 2013, Ondra Šejtka
str. 25	Zprávy z ústředí
str. 26	Ohlasy
str. 27	Povodně 2013

Do sněmu v roce 2015, který může být například v Brně, připravíme nové stanovy našeho spolku. Pevně doufám, že nepůjde o žádný zlom. Spolek není takový, jaké má stanovy. Stanovy jsou papírem, důležitým, ale pořád jen papírem. Podstatnější je atmosféra, vnitřní kultura, chuť pracovat s dětmi, schopnost se domluvit, svižně administrovat spolkové záležitosti. Úsměvné jsou představy těch, kdo vidí v nových stanovách jakousi novou éru. Naopak. Přípravný tým (dvou až tříčlenný, ve kterém nebude chybět dlouholetá členka vedení, renomovaná právnička Radka Šumerová) se bude snažit věc řešit tak, abychom vpluli do mantinelů nového „Občana“ hladce a neproblémově. Takový je ostatně i úmysl tvůrců nového Občanského zákoníku. Zmíněná Radka Šumerová i pisatel těchto řádků absolvovali besedu s tvůrci a vykladači „Občana“, renomovanými právníky Telcem, Eliášem a Ronovskou. Nejen, že se jim před jmény hemžilo tituly docentů a profesorů (naštěstí jmenovaných dávno před současnou truchlivou érou zavíraného prezidenta), ale projevíli se jako autoři lidských, komunikativních, kteří sami přesné výklady mnohdy ještě hledají a interpretují. Demokratičtí právníci, žádní prokurátoři. Z jejich výkladu jasně vyznělo to, co uvádí Radka Šumerová dále v Tomíkovi. U drtivé většiny spolků by přechod do nových podmínek „Občana“ měl být hladký. Navíc bude úřední zápis stanov v budoucnu provádět rejstříkový soud, nikoliv ministerstvo vnitra, které tu a tam přeci jen neodolalo poučení určovat, jak se má kdo organizovat a získávalo o nás snad až příliš informací.

Přesto nás, ústředí i naše oddíly, nemine několik úkonů. Jedním z nich bude zápis všech našich oddílů do evidence organizačních jednotek, vedených dosud ministerstvem vnitra. Jinak řečeno: společným úsilím musíme dosáhnout toho, aby všechny oddíly měly vlastní IČ a byly zapsány pod naší hlavičkou do listopadu 2013 u ministerstva vnitra. Proč? Nový zákoník zavádí kategorii spolku hlavního (Asociace TOM jako taková, spolek o sobě) a spolků pobočných, tedy oddílů. Nová úprava řeší i vzájemné ručení – říká například, že oddíly neručí za závazky ústředí.

Jinými slovy: když ústředí udělá sekuru za pět milionů, nemůže soud vymáhat po ubo- hých oddílech, aby se na tomto dluhu podílely. Tvůrcům stanov Asociace TOM půjde zcela jistě o to, aby toto pravidlo platilo obousměrně. Nebude možné, aby za oddíl, který zanikne a hanebně po sobě zanechá dluhy, například na nájemném v klubovně, (jak se to stalo před pár lety v Ostravě a jednou kdysi dávno v Náchodě), platil spolek jako celek, tedy aby dluh byl hrazen ze společných prostředků celé asociace. Ke cti nám slouží, že za dosavadních 23 let existence našeho spolku k ničemu takovému vlastně „natvrdo“ nedošlo. Pokud se na ústředí obracely ve dvou zmíněných případech například městské části, kde oddíly tuto škodu napáchaly, spokojily se vždy s konstatováním, že dluh je třeba vymáhat po konkrétním člověku, který podepsal smlouvu, a že spolek jako takový ručení nepřebírá. Tuto praxi je třeba zásadně zachovat. Proto všechny oddíly, spolky pobočné, budou vystupovat jako osoby zapsané ve spolkovém rejstříku zřízeném z vůle spolku hlavního. Bude pokračovat dosavadní praxe, na kterou ale ne všechny oddíly našeho sdružení rádně dosáhly. Jinak: jistý počet oddílů nemá vlastní IČ jasně zakládající příslušnost k asociaci. To nadále možné nebude.

Vzhledem k tomu, že se oddíl (spolek pobočný) stává právnickou osobou až v okamžiku zápisu do spolkového rejstříku, musíme učinit následující opatření.

1. Zkontrolovat všechny oddíly a jejich IČ, formu existence a znění přesného zápisu
2. Tam, kde budou zjištěny problémy či nepřesné formulace, urychleně řešit nápravu tak, aby do listopadu byly oddíly hladce zapsány v dosavadní evidenci vedené Ministerstvem vnitra ČR, bude-li k tomu ze strany ministerstva vůle.
3. To vše uděláme proto, aby se zápis z evidence MV mohl hladce překloupat do nového, spolkového rejstříku. Pokud se to podaří, bude přechod bezproblémový.
4. Zásadně nestojíme o to, aby kvůli této administrativní záležitosti vedoucí oddílů znervózněli nebo, nedej Prozřetelnost, aby tam, kde jsou tomíci zároveň členy klubu, Sokola atd., museli od nás odejít. V těchto případech budeme hledat řešení. Příklady existují, situace je administrativně řešitelná, chce to jen dobrou vůli a trochu času. Je ale jasné, že vlastní IČ každého oddílu je nutnost celé této operace. Bez něj bude oddíl sice moci ve spolku existovat, ale bude mít postavení bezdomovce, který má trvalé bydliště na obecním úřadě.

Je jasné, že i sebemenší byrokracie nikoho příliš nenadchne, ale prosím o maximální pochopení a součinnost. Podrobný manuál zveřejníme ještě během prázdnin.

Vážení kolegové, přeji Vám pěkné léto bez deště, komárů a příliš agilních hygieniček
Tomáš Novotný

Železný TOMík proběhl krásně, čtete dál v rýmech básně.

Že je to triatlon tomíků, to už každý ví, život mu vdechnul Tomáš Novotný,
a dal mu dobrý základ do vínku, tak nezvěstují žádnou novinku.
19. ročníků již proběhlo, účastníkům se v Litoměřicích líbilo.
Pravidelně jezdí na sever Čech, ti, co jsou z Moravy, či sídlí na Brdech
A mnohé další oddíly, počty závodníků sílily.
186 jich letos startovalo, to byl hukot, jak to žilo.

První disciplínou, ve které se závodí, je ve dvojicích jízda na lodi.
Kánoe jsou připravené, kdo si jakou asi vezme?
Nezáleží však na lodi, ale na tom, kdo se nalodí.
Všichni jsou bojovníci urputní, lenost nikomu nevoní.
„Labe, Ohře, klidné toky“, kdo nezávodil, řekl by taky.
Ale ten kdo smočil pádlo, řekl potom, „...to je zrádlo“.
Proudy mnohé hlídky potrápily, některé i převrátily

Jak vyměnit plavbu línou? Kola jsou druhou disciplínou.
Ať prší nebo je slunečný den, svůj bicykl má každý připraven.
Co závodníci si zvláště cení? Že tratě se průběžně mění.
Do kopců, to jsou drámata, ale potom, ta panorámata.
Je to souboj o vteřiny, zvítězíme my, či někdo jiný?
Zkušenější účastníci, to jsou praví závodníci.
Pro menší je soutěž hrou, všechno zvládnou s rozvahou.

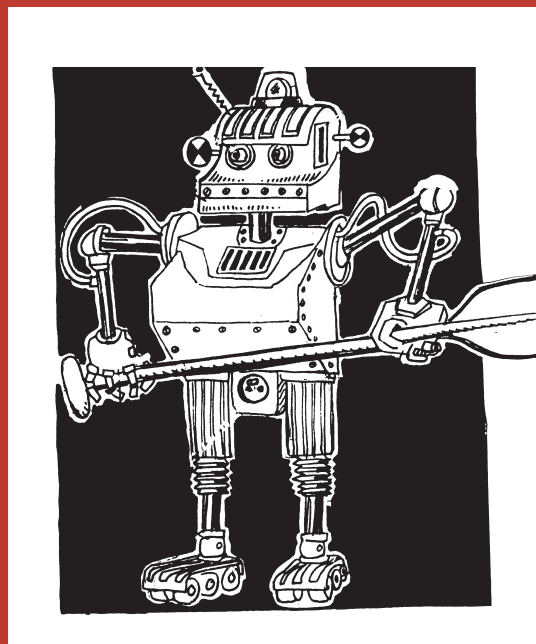
A po kolech ještě běh, není lehké chytit dech.
Však sledujeme s úžasem, jak závodníci vítězí nad časem.
Běží ladným pohybem, a na tvářích s úsměvem.
Podporují se velice, vždy jde spolu dvojice
Těžko by se oddělily, společně už míří k cíli.

A konečně je cíl. Někdo je tu za hodinu, někdo za 2, někdo dýl.
Když do cíle doplází se, sotva dýchá, hlásí, „...již nikdy více...“

Všichni po chvíli procítili, zvláště ti co zvítězili.
Neb keramičtí svalouši, adrenalin pokouší.
Překrásní jsou velice, pro nejlepší dvojice.
Mnohé zdobí vitríny, a dál motivují v tréninky.
Kdo ji má, nezaváhá ani trošku, za rok chce získat sošku.
Touha po dalších vítězstvích, nepřináší dřinu, ale smích.

Vyčíst se dá z dětských tváří, jak radostí jenom září.
Ale i oddíloví vedoucí, mají z toho legraci.
Energie se znovu vrátí, neb ji máme z čeho brátí.
Zvláště úspěšné oddíly, ty si život osladily
Neláteří, že se drou, konají tak s pokorou.
Přijďte se také k nim, sestavte si i Vy svůj tým.

Jindřich "Dýda" Černý, TOM Delfín Litoměřice

Trochu jiný pohled na PLESKOTY 2013

Do akce zbývá 14 dnů:

„Dobrý den. Chtěl jsem se zeptat, jak to vypadá s naší žádostí o grant. Akce se jmenuje Setkání oddílů TOM Libereckého kraje v Pleskotech. Jak to, že jste žádnou neobdrželi? Vždyť jsem Vám ji posílal. No jak posílal. Elektronicky, přes ten Váš nový systém. Že jsem ji měl podat ještě poštou? Proč ji mám podávat ještě poštou, když máte možnost elektronického podání. Že je to uvedeno ve výzvě. Jasně, chápu moje chyba, že jsem si to pořádně nepřčetl, ale proč tedy máte tu možnost podávat to elektronicky, když se to stejně musí posílat poštou. Na to se mám zeptat vašich šéfů, ale já se ptám Vás, co to je za nesmysl?“

Tak takhle nějak může začínat velká akce, jejíž cílem je setkání tomíků nejen Libereckého kraje. V dnešním světě kompjuťů prostě musíte grantovou žádost poslat poštou, i kdyby jste byli s krajským úřadem spojeni potrubní poštou. No, opravdže akce, kterou zde hodlám popisovat, prostě nezačala příliš šťastně.

Do akce zbývá týden:

„Kolik, že nás je? Jen čtyři vedoucí. To se nedá organizačně zvládnout. Jen na hry je nás potřeba alespoň 8. Co kuchař?“ „Prý se ozve ve středu, ale spíše s ním nepočítej. Když takhle mlží, tak se mu nechce.“ „Kolik dětí je z našeho oddílu přihlášeno. Dva?!?!? Jak je možný, že jen dva.“ „No, minulý týden byla akce a za 14 dní je další. Pleskoty nebyly původně v plánu, takže

nám nepasuje moc do kalendáře.“ „Hele, letos poprvé jsme nedali Cimrmana (pro neznalé divadelní festival v České Lípě) a fakt se mi nechce pořádat setkání oddílů TOM bez našeho oddílu, to už by jsme opravdu vypadali jako virtuální oddíl!“

Nezbývá než vzít telefon, obvolat známé rodiče, apelovat, vysvětlovat. Po obvolání rodičů to chce obvolat vedoucí, kteří by mohli jet. Obrnit se velkou dávkou trpělivosti a tiché zuřivosti při zjišťování důvodů, které brání některým vedoucím účastnit se Pleskot. Při tom stále plánovat akci, tisknout kartičky, laminovat pravidla, chystat materiál a proboha někde sehnat kuchaře. Nakonec přichází spásný e-mail, ve kterém oddíl Liščata potvrzuje svoji účast a k tomu NABÍZÍ SVOJI KUCHARKU (na šedivém nebi beznaděje se objevuje skulinka v mracích).

Akce:

Je pátek a já sedím sám v Pleskotech. Dívám se za odjíždějícím autem, ve kterém sedí moje drahá polovička a tři děti, které jsem jí nechal celý víkend na krku. Našemu nejmladšímu je právě 18 dní. Snad to holka nějak zvládne. Předpověď na zítra je chmurná jako moje dosavadní dny. Dopoledne bude určitě pršet. Samozřejmě, že všechny hry jsou připraveny na ven (nebe se opět zatahuje).

Přijíždí vedoucí, kteří vezou našich (tedy domácím) tomíků batohy a jídlo. „Tak nakonec jich jede 14“. Do toho počítej dnes s pěti vedoucíma a zítra se chystaj další“, (na nebi se začíná lehce vyjasňovat). A pak už to jde ráz naráz. Přijíždí oddíl Liščat, který vlastně neznáme a o jeho existenci jsme se dozvěděli až na sněmu ve Svitavách. Jsou to ještě prckové, ale později se ukáže, že pěkně kurážní a her chytiví prckové. Následují Dakoti, Chippewa a mimo Liberecký kraj sídlící Veverci. Dohromady přes 70 účastníků. Rychle ubytovat, ukázat vybavení Pleskot, dát rychlou večeři a hurá na první seznamovací hry. Na chmury není čas, všichni jsou natěšení na hry a překvapení krásným prostředím Pleskot.

Je sobota dopoledne a venku krásně prší. Nikomu to nevadí a oddíly se navzájem předhánějí, kdo zná lepší hru do klu-

bovny. Mladší členové z našich oddílů si v podstatě stačí sami, starší se uklidili do místnosti vedle a podle nadšeného ryku, který se odtamtud nese, se dobře baví. Pak už konečně přestává pršet a my jdeme na to. Bezkontaktní rugby, přehazovaná, orienták a přebíhaná po lanech jsou disciplíny, kde se dají nasbírat body do soutěže o nejlepší oddíl. Odpoledne vyplní dvě velké taktické bitvy a večer přichází vyvrcholení celé akce tzv. „MEJDAN“. Jídlna se změní na obrovské kasino, kde lze vyhrát velké peníze, ale prohrát i poslední zbytky šatů. Pro tyto nešťastníky je zde banka, která za nevinný úpis nabízí další peníze do hry (vidte, pane Malina). Poté následuje dražba směnek a těšení se na to, co budou muset nešťastníci, kteří podepsali směnku, vykonat (praktická výuka finanční gramotnosti, tedy spíše negramotnosti).

Neděle je jak vymalovaná a je zde poslední hra. Hra Maršál a špion, převedena z deskové podoby do reálu. Celkem čtyři oddíly mají stejné bodů a mezi nimi se rozhodne. Rady bossů jednotlivých oddílů jsou okamžitě po startu zapomenuty, taktika jde stranou, bojuje se naprosto živelně a do poslední chvíle není jasné, kdo vyhraje.

A pak je tu konec. Odměny a diplomy jsou rozdány, všichni se v euforii rozcházejí a každý se chce příští rok vrátit a akci zopakovat. Padají odvážné návrhy.

„Hele, co kdybychom průběžně vyhodnocovali naše akce typu Vyzvědači, Dršmaš (pro neznalé turnaj ve florbale), Cimrmana (divadelní festival), Pleskoty a po poslední akci určili celkového vítěze, takovej tomíkovskej Grand slam.“ „No jasně, to dáme!“

Najednou jsme silní jak silnice, a tak to asi má být, protože právě v tuhle chvíli padají odvážné sliby, které se pak chtě nechtě musí plnit.

Po obědě začínají oddíly opouštět tábořiště. Poslední odjíždějí Liščata, která urvala přes svůj věkový handicap úžasné třetí místo a Pleskoty jsou zase prázdné jako v pátek navečer, kdy jsem se zde topil v chmurách. Moje drahá mi vypráví, jak byla s dětmi v cirkuse a já se topím v blaženosti z uplynulého víkendu a nestačím se divit, jaký přemet dokážou v lidské psychice provést dva vydařené dny s partou kamarádů.

Po týdnu

Akce ve mně stále příjemně doznívá, což je neklamně znamení, že se to vydařilo. Sám sebe se ale musím ptát, co mě v mých jednatřiceti letech motivuje držet se stále vedoucovského kormidla a dál prožívat organizátorské chvíle beznaděje a pesimismu, občas střídané radostí a euforií. Jedinou odpověď nacházím ve faktu, že nám v Libereckém kraji už pár let funguje spolupráce několika oddílů tomíků. Za těch X let přátelení přerostla spolupráce hlavních vedoucích v opravdové kamarádství, které utužujeme výpravami do Dolomít, na divokou vodu, na vlastní svatby, zimním spaním v jeskyních zkrátka tzv. hozenými rukavicemi, kterými se vzájemně zásobujeme a které tu a tam zvedáme. Takže, pánové. Házím rukavic v podobě akce „PLESKOTY 2014.“ To jsem zvědav, kdo to zvedne?

Za Máky Turnov,
Zbyněk Báča

OKOLO ŽELEZNÉ RUDY

Časopis TURISTA slaví 125 let!

Neuvěřitelné výročí časopisu Turista bude ve dnech 6.–8. září tohoto roku oslaveno také společnou turistickou výpravou. Akce započne a bude i ukončena společným posezením v duchu vinobraní (pivobraní) a v průběhu dne D, tedy soboty 7.9. pak prozkoumá bližší i vzdálenější okolí Železné Rudy. Je připraveno mnoho tras, od těch nejkratších, rodinných (6,5 km), až po ty nejnáročnější, vytyčené pro pěší i cykloturisty (30–50 km okruhy). Z pestrého programu lze zmínit například ukázkou požární techniky(mj. vysoko- zdvižné plošiny pro zásahy na výškových

budovách), povídání s Pavlem Novým, povídání horského vůdce či přednášky s tematikou ochrany životního prostředí a turistiky na Šumavě. Nebude chybět ani živá hudba.

Nezapomeňte se tedy včas přihlásit!

Pro jednotlivce je připraven registrační formulář (na www.turista.cz najdete odkaz po kliknutí na „Akce 125 let“).

Vedoucím větších skupin stačí napsat železnorudským pořadatelům na fousik@volny.cz, ti je pro upřesnění zpětně kontaktují.

Svatava Pátková

K akci OKOLO ŽELEZNÉ RUDY a 125. výročí vycházení TURISTY je také vydána v omezeném počtu TURISTICKÁ ZNÁMKA, kterou budou moci zakoupit pouze účastníci akce a jen během jejího konání!

Zahájení jarní sezony vsetínských tomíků

Na Vsetínsku letos paní zima svou vládu předala dalšímu ročnímu období až v půlce dubna, a tak teprve 1. května jsme zahájili jarní akce naší výpravou na kultovní místo našeho oddílu do národní přírodní rezervace Hradisko Pulčín, jednoho z nejkrásnějších míst Beskyd a dříve Mekky moravského trampingu.

Prošli jsme si místa mnohých našich vícedenních výprav, kde se nám stala v zimě i v létě základnou chata trampské osady „Hawai“, která je přímo v srdci této přírodní rezervace. V romantických skalních „izbách“ zvaných „Ancona“ jsme naši cestu zahájili. Odtud je jen kousek do opuštěného skalního města, které končí skalní rozhlednou, v jejíž blízkosti je zakopána i naše původní oddílová úmluva z r. 1982. Poté jsme se přehoupli přes horský hřeben a pod největšími skalními stěnami Pulčína zvanými „kazatelny“ jsme prolezli pro Beskydy typickou puklinovou jeskyni. Další cesta vedla na Hradisko, místo s nádherným výhledem, kde dříve stál malý strážný hrad. Odtud je jen asi 1 km podél předních skal chata trampské osady Hawai, která bude v letošním roce slavit 75. výročí vzniku. Na omništi u chaty, kde je možno jako na jediném místě v této rezervaci na základě povolení ministerského předsedy ČR a jeho úřadu vlády oficiálně zapálit oheň, jsme si udělali oběd.

Dále jsme se zastavili ještě na přírodním „hřišti“ hned vedle hranice rezervace, kde jsme zahráli několik dováděvých her a vyrazili na 4 km cestu k zastávce vlaku.

Nádherné počasí, krásně rozkvetlá jarní příroda, jedlo bukové lesy a v nich schované skály, byl silný estetický zážitek. První jarní výprava se prostě vydařila.

*Jiří Homolka,
TOM Lišáci Vsetín*

Pochod Ptačím dolem

Poslední víkend v dubnu, čtyřkilometrová trasa Úštěk – Hrádek. Léty prověřená akce pořádaná turistickým oddílem Bobři Úštěk měla i letos své vyvrcholení. Počasí neslibovalo nic moc, proto jsme očekávali slabší účast. Nakonec jsme byli velmi překvapeni, přišlo cca 200 lidí.

Spousta dětí, ale i dospělých si vyzkoušela netradiční soutěže, jako je například Ruský kuželník, změření síly s Chuckem Norrisem, nošení vody do dřevných kyblíků, strašidelný Les smrti, krocket, běhání v bludišti na jeden nádech, velké pexeso a další. Po absolvování mnoha soutěží, kde děti získávaly Šidinky, je mohly směnít v Šidink butiku za spoustu sladkostí, nebo drobných cen. Náročnější to ovšem bylo pro některé menší pořadatele, kteří byli na svých stanovištích poprvé. Zjistili, že to není tak jednoduché, pořád dokola, znovu a znovu vysvětlovat pravidla té jedné a stejné soutěže a zároveň se smířit s tím, že i když není zrovna teplo, musí setrvat na svém místě až do konce. Chtěl bych všem pořadatelům poděkovat a snad příští rok bude účast stejná, ne-li dokonce i početnější.

*Jaroslav Lepšík,
TOM Bobři,
Úštěk*

» Klubka « aneb střípky z akcí

Není to tak dávno, co naši matičku zem obléhala neoblomná paní zima a tudíž není tak dávno, co zástupci početné skupiny Malé Klubky vyrazili na velikonoční šmoulování do Kamenky. Děti se vžily do rolí šmoulíků a přes nepřízeň počasí usilovaly o zastavení Gargamelova řádění, což se jim také povedlo. Jeho porážka totiž sklídila velké ovace. Přestože měla víkendovka charakter spíše vánoční, došlo i na malovaná vajíčka. Hry na sněhu však zaručeně vedly, a tak jsme se domů vrátili nabalení jako sněhuláci.

Další akce Malé Klubky na sebe nenechala dlouho čekat. Dlouho slibované spaní v klubovně se s velkým nadšením uskutečnilo 12. dubna. Velká účast klubčat zaskočila nejen nás, ale především naši klubovnu, která té noci doslova praskala ve švech. O to víc jsme si to užili a na dobrodružnou noc okořeněnou stezkou odvahy a večerní pohádkou jen tak nezapomeneme.

O týden později se malá klubčata vydala na již tradiční akci, pořádanou oddílem z Frýdlantu nad Ostravicí, Otvírání ondřejnických studánek. Vyšlápnout si na Ondřejník, zdolat pár pohádkových stanovišť a užít si trochu srandy s kamarády... proč se nezúčastnit.

A konečně tady máme něco z Velké Klubky. V.I.P. víkendovka si na nedostatek sluníčka a komfortu, náležící slavným osobnostem, stěžovat nemohla. Setkání Johnyho Deepa, Ewy Farne, Justina Timberlake, Lady Gaga, Alberta Černého, Kristen Steward a mnoha dalších, proběhlo utajeně, na chatě Lípa v Oldřichovicích. Víkend byl plný dobrého jídla a pití, ale také drahých her, jako jsou dostihy, golf nebo večerní kasino, které se neobešlo bez rautu a následného večír-

ku. Přestože jsme snažili o co největší utajení akce, bohužel se sem tam nějaký paparazzi objevil, a tak se mnoho účastníků stalo obětí módní policie. Vzhledem k tomu selhání se již nebudeme dále o soukromí našich slavných osobností rozepisovat a podíváme se na další akci, která byla taktéž trochu mediálního charakteru.

Druhý ročník Dne vzduchu, který pořádalo Čisté nebe o.p.s. 16. 5. v Ostravě na Masarykově náměstí, jsme nemohli nepodpořit. Několik dobrovolníků z našich řad se tedy vydalo na nejznámější ostravské náměstí přidat ruku k dílu a stali se tak právoplatnými krotiteli špinavého vzduchu. Přišli všichni, kterým není ovzduší na Ostravsku lhostejné. Na práci toho bylo mnoho. Eva celé odpoledne fotila superhrdiny u fotostěny, Mariam pomáhala dětem na stanovišti najít správnou cestu k nejekologičtějšmu dopravnímu prostředku, Míša s dětmi krotila kouřící komíny, Jana a Andrea na stanovištích taky nezahálely a co víc, Pasta s Adamem se stali smogocucy, kteří vysávali znečištěný vzduch. K navštívení byl na náměstí oxybox, kde jsme se mohli nadechnout horského vzduchu a k poslechu zazpíval třeba Martin Chodúr, který se stal patronem akce.

Naši aktivitě se zkrátka meze nekladou, a tak už netrpělivě stříháme metr a počítáme dny do letního tábora, který letos prožijeme v končinách Velkých Karlovic.

*Za Klubku Andrea Liolia
a Jana Gansová, Šenov*

Krátký medailonek

TOM Vodolka vznikl v roce 1988 a za pětadvacet let se rozrostl z rodinného podniku na oddíl s padesátkou členů. Mezi naše aktivity patří pravidelné schůzky malých (2.–5. třída) a velkých (6.–9. třída) turistů přes školní rok, různé výlety o podzimních prázdninách, víkend s Mikulášem a dva jarní víkendy. Neunikne nám žádná zřícenina, muzeum ani rozhledna. Vrcholem sezóny je však pro nás čtrnáctidenní stanový tábor, kterému předchází krátké víkendové soustředění. Program tábora je sestavován po celý rok a kromě pro turisták nezbytných výletů se skládá hlavně z tematické celotáborové hry, ve které děti sbírají body za družstva, ale i samy za sebe. V minulých letech jsme podnikli výpravu do starověké Číny, žili jsme mezi Indiány nebo jsme kočovali s cirkusáky.

*Veronika Steffanová,
TOM Vodolka,
Odolena Voda*

OTVÍRÁNÍ

ONDŘEJNICKÝCH STUDÁNEK

V sobotu 20. dubna jako každoročně na jaře proběhl ve Frýdlantě nad Ostravicí již 14. ročník pohádkového lesa s názvem „Otvírání ondřejnických studánek“. Tato akce turistického oddílu mládeže „Divočáci“ ve spolupráci s odborem KČT Turistika Frýdlant n. O. si během let získala velkou oblibu, o čemž svědčí účast z posledních let – 400 až 500 dětí s doprovodem čítajícím kolem 300 osob.

14. ročník byl zařazen do celorepublikové akce „Toulavý kočárek“. Někteří odvážlivci i s kočárkem dorazili na Ondřejník k chatě téměř 700 m vysoko, hodně dětí přinesli rodiče v krosničce. Od firmy „Hamánek“ dostaly děti do čtyř let dětskou výživu a všechny děti se v cíli ozdobily náramkem s logem KČT. Letos přišlo do cíle 316 dětí a 270 dospělých. Ráno ještě poprchávalo po nočním dešti a bylo chladno, tolik dětí se vůbec nečekalo.

Nejvzdálenějšími účastníky byli malí tomíci z Humpolce v doprovodu paní Marie Vincencové, která přivezla s dalšími dospělými už zmíněné dárečky, za což jim děkujeme a věříme, že se jim u nás líbilo.

Děti do 10 let nebo jejich rodiče dostali na startu u restaurace „Park“ plánek cesty ke studánkám nebo potůčkům. První zastávka byla u čertů. U potůčku ti nejmenší hledali žáby a větší počítali slova písně o něm. K pekelnému kotli děti nosily dříví, poznávaly exotická zvířata a skládaly čertů průpovědky. Následovala studánka u loupežníků. Se zavazanýma očima dále došly i k loupežnické chýši,

kde za odměnu dostaly dukát a lanovou lávkou překonaly mokřiny. Tam skončila zpevněná cesta a děti v kočárku muse-li rodiče často přenášet – někteří to vzdali a vrátili se. Z lesa se občas ozývalo vytí vlka a na rozsáhlé louce už čekali čtyři Karkulky, babička, myslivec a dva vlci s dírou v břiše, do které děti házely míčky a v potůčku, lovily rybičky, které by uplavaly, kdyby myslivec nezbuodoval přehradu. Když děti splnily úkoly, dostaly už třetí razítko a sladkou berušku a vyrazily do prudkého kopce k vodníkovi. V hlubokém lese pod skálou je tam studánka a blízko ní seděl vodník s hrníčkem, v němž místo dušiček opatroval dobroty. Děti k němu přiváděly víly, samozřejmě až po splnění úkolů, což bylo hledání rybiček v rybníčku a poznávání nakreslených zvířátek rozvěšených na stromech v lese. S dalším razítkem vyrazili caparti znovu do kopce místy i po ledu k chatě. Kousek od ní byla perníková chaloupka – stan ověšený krásně nazdobenými perníčky, kolem pobíhalo několik ježibab a jeden ježidědek. Malé děti házely ježibabky do pece a ty větší chodily kousek dál ke studánce pro vodu. V cíli u chaty se vypisovaly diplomy, rozdával čaj a tatranky, děti pookřály a spěchaly ke kolotoči. I přes nepřízeň počasí vládla mezi účastníky i krapet ztuhlými pořadateli dobrá nálada. Pomáhalo 32 tomíků převlečených za pohádkové bytosti a 24 členů KČT. V klubovně se ještě dlouho sušily stany a další rekvizity. Některé nápor vlhkosti nepřežily, takže na příští, 15. ročník budeme muset vyrobit nové.

Marie Bařinová,
TOM Divočáci, Frýdlant n. O.

Na pomoc studánkám

Před časem nás napadlo, že bychom mohli s oddílem opět něco akčního podniknout. V okolí Nového Jičina je spousta míst, které je možné navštívit. Tentokrát jsme chtěli něco pro přírodu udělat, ale co? Napadlo mě, že k jaru patří otvírání studánek. Studánky je třeba k tomu připravit, odhrabat listí a vyčistit je, odnést odpady, natřít, co je třeba a hlavně obnovit mlýnky. Studánka v Údolí mlýnků je nejkrásnější. Stačilo už jen jediné, domluvit se s dětmi v oddíle Ještěrek, vyrobit na schůzce mlýnky a stanovit datum, kdy se u studánek sejdem. Několikrát jsme museli kvůli počasí akci odvolat. Nakonec nám jako nějakým kouzlem vyšel na 27. duben, tento den se totiž studánky otvíraly. Počasí nám tentokrát přálo, děti byly nadšené z úpravy okolí a z vody jsem je nemohla ani dostat ven, voda je prostě magická. A co naše Ještěrky ten den všechno dokázaly? Postavily nový můstek přes potok vedoucí k mlýnkům, u něj postavily nový mlýnek. Tok vody vyčistily od větví a listí, okolí ohniště od odpadků. V Údolí mlýnků postavily 8 mlýnků, vyčistily tok vody a opravily cedulku s nápisem. U Mariánské studánky natřely stříšku, která chrání pramen. Co dodat? Děti byly velice šikovné a nakonec, když svou práci viděly, i spokojené. Když jsme odcházeli unaveni domů, některé z dětí se mě zeptalo, jestli jsou v okolí další studánky, které potřebují pomoc. Odpověděla jsem, že je jich hodně a záleží jen na nás, kde zase pomůžeme.

Jana Holišová,
TOM Ještěrky, Jičín

Turistické závody

Seriál turistických závodů se rozběhl na konci března. Celkem 21 krajských kol v různých koutech naší republiky přilákalo na start 1207 dětí, mládeže i dospělých, toužících změřit své síly a užít si zdravého pohybu v přírodě. Někteří z nich se připravovali dlouho před závody, jiní spoléhali na závodnické štěstí při plnění jednotlivých disciplín. Z krajských závodů postoupilo do republikových kol Českého poháru přes tři sta závodníků.

Jednotlivé disciplíny turistického závodu jsou rozmístěny po trasách tří barev a vzdáleností. Výsledný čas pak je ovlivněn trestnými minutami z těchto stanovišť.

Znalosti mapových značek a kulturních památek se lze naučit celkem rychle, rozoznat keře a stromy, to už chce trochu zkušeností.

Hodit míčkem se někomu zdá snadné, jiným to dá pořádně zabrat. Trefit se do cíle vzdáleného až 20 metrů, to už chce i trochu trénovat.

Postavit lanové lávky není pro pořadatele jednoduchý úkol. Naštěstí i zde jde vývoj rychle dopředu a objevila se nová možnost – Slacklines. Místo těžkých lan a upínáků lze zakoupit jednoduché zařízení, které umožňuje udržovat lanové lávky stále dostatečně napnuté. S novým zařízením se objevila i nová technika překonávání této překážky. Přelézt lanovou lávku je pro závodníky vítaným zpestřením a zábavou, jen je třeba se na ni umět dostat (někdy i s pomocí rozhodčího).

Odhadnout vzdálenost terče se může zdát snadné. Nejdříve však musíme najít ten správný terč ve vzdálenosti až 500 m (tak daleko však bývá málokdy) a pak se trefit do předepsané tolerance. Výsledný odhad bývá často ovlivněn prostředím, ve kterém je terč umístěn.

Plížení je náročné zejména při špatném počasí. Naštěstí se někteří pořadatelé nad závodníky slitují a v dešti a chladu je plížit nenechají.

Znalost uzlů patří mezi základní znalosti všech tomíků, tak jen občas se nám provazy trochu popletou.

Orientace mapy bývala základní disciplínou jen pro nejmladší závodníky. Některé děti však vstupují do oddílů i později, a tak jim tato dovednost unikala. V letošním roce se proto objevilo plnění této disciplíny i pro závodníky starších kategorií.

Nejobávanější disciplínou jsou vždy azimutové úseky. Najít jen podle buzoly cíl vzdálený někdy až 200 metrů je zejména v členitém a zalesněném prostoru značně náročné, a tak se často sejdou skupinky zoufalců pročešávajících terén. Většina pořadatelů se však snaží délku azimutů zkrátit přiměřeně podle náročnosti terénu.

V květnu už proběhly závody Českého poháru v Kynšperku nad Ohří a v Plzni. Oba pořadatelé připravili krásné tratě v okolí svých měst. I když se vyskytly drobné chyby, patří jim za to naše poděkování.

*Eva Vilhelmová,
TOM Štrélka, Orlová
Foto: Eva Vilhelmová
a Jaromír Šupina*

Pohádkový zámek

Pohádkový zámek v Chropyni, to je zábava pro děti i dospělé z obce i jejího okolí. Tomíci z oddílu Kamínek v čele s Hanou Paňákovou sehraji hastrmana, komtesky, páže i princezny... Průvod dětí zamíří do sklepa za loupeživým rytířem a divými ženami a... A všichni se baví a napřesrok se zase rádi vracejí. Ostatně, na fotkách je princezen z oddílu TOM hned několik a sluší jim to náramně, ne?

*Podle článku Hanky Paňákové
upravila redakce.*

POHÁDKOVÝ LES ROZTKY

Počasi letos nemělo slitování, voda se valila a valila, zvířátka, král i princezna mokli a mokli. 120 dítek z Roztok a okolí ale nasadilo pláštěnky a holínky a v doprovodu rodičů či prarodičů přišli všichni zmoklý Pohádkový les podpořit.

Všem pomocníkům a organizátorům patří dík za nasazení v boji s deštěm.

(za)

Brigádička v Oparně

aneb

2+1 ZDARMA

Jistě mi dáte za pravdu, že skloubit na víkendové výpravě několik činností může být složité. Nabídlí jsme sice brigádičku v Oparně, ale přitom jsme chtěli v Oparně vyhodnotit desetiboj her z Hravých krabic, navíc zde také provést výběr budoucích instruktorů pro letní tábor...

Hravým krabicím jsme věnovali celou březnovou víkendovou akci v Domě dětí v Úštěku a dubnovou víkendovou ve Sloupu, výsledky se sčítaly a ten, kdo se zúčastnil obou akcí, měl tu třetí, květnovou, úplně zdarma (padne na to slíbená odměna za účast v projektu). I toto je způsob, jak motivovat členy oddílu...

Předpověď počasí byla velmi nepříznivá, a tak jsem se hned v páteční podvečer dal do shrabání posekané trávy na louce za potokem. Večer jsme hráli hry ve světnici a samozřejmě topili v kamnech... venku bylo sychravo a lezavo.

Pracovití Lišáci uklízeli Polanu

Na jarní brigádu vyjel z Přerova oddíl Lišáci. I když nakonec v počtu malém, podpoření asistentem správce Tetkou s rodinou z ostravských Průzkumníků udělali notný kus práce, za což jim patří velký dík a uznání.

Co vše zvládli, zjistíme z emailu zaslání správci Jirkovi Homolkovi:

Ahoj Jirko, jsem ve stále fofru, a proto podávám hlášení o brigádě až teď. I když jsme z houfu přihlášených osířeli na pouhé čtyři kusy, snažili jsme to dohnat píli.

Provedli jsme:

- úklid v horní chalupě a stodole
- vynesení, vyvětrání a vyklepání matrací ze stodoly
- zametení a vytření pod matracemi
- úklid v kuchyňských skříňkách v horní chalupě a stodole
- vynesení všeho nádobí z horní ch. a stodoly a vyřazení nepoužitelného
- ve spolupráci s Tetkou – naplnění pytlů odpadem a odnesení do auta k odvozu
- vybírání dřeva, větví a kamenů na louce
- ořezání přebujelých keřů v okolí
- odklizení polámaných kmenů nad sklípkem a pokácení nalomených
- odnesení hromady prohnílého dřeva nad sklípkem
- vyhrabání listů a trávy pod stromy
- generální úklid klestí a nepořádku pod přístřeškem stodoly
- oprava schůdků k hornímu ohništi
- spálení všeho sesbíraného a nařezaného dřeva a větví.

Lada Župka

V sobotu jsme z průjezdu chalupy uklidili podsady a podlázky stanů na půdu, prkna přerovnali do sklípku, průjezd pozametali a po obědě jsme ještě stačili vyšlápnout na Lovoš. Cestu nám zpříjemnila děvčata, budoucí instruktorky, různými otázkami, které jsme cestou řešili. Chodíme na Lovoš pravidelně, každou první prosincovou sobotu, na Lovosickou Vánočku, takhle na jaře jsme tam ještě nebyli. Stejně nás při zpáteční cestě zastihl déšť...

A potom už jen pršelo a pršelo... celou neděli. Zaspívali jsme si s kytarou, zahráli několik zábavných her, ale trávu jsme již posekat nestačili...tak příště.

Doporučuji výstavu fotografií z Krušnohoří, která probíhá na Oparenském mlýně. Mě zaujaly zejména historické fotografie chalup, které vás přenesou v duchu o několik desítek let zpátky... a pohlédnete-li při prohlížení expozice vzhůru na původní klenbu oparenské mlýnice, je iluze dokonalá. Potom večer sedíte ve světnici, za chalupou bublá potok, v kamnech prská...jen ten tikot hodin chybí. Asi se ztratil klíček...

Je tam moc hezky. A paní správčová je velmi milá a příjemná...

Vratislav Florián HROCH,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem

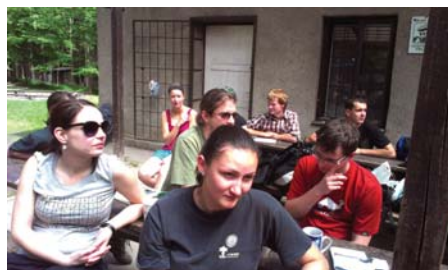
foto: Jitka Floriánová ml.

Školení hlavních vedoucích tábora v Ochozech

V termínu 17.–19. května 2013 se na základně TOM Pawnee v Ochozech u Bystřice pod Hostýnem uskutečnilo školení hlavních vedoucích tábora. Školiteli byli zkušený táborníci Permon a Zdeňka, v civilu známí jako Stanislav Prais a Zdeněk Rolinc. Zdeněk a Jana Rolincovi se nám navíc starali o plná břicha, takže jsme se měli jako v ráji. Základna nám poskytla vše, co jsme potřebovali. Okolní lesy i louku jsme plně využili ke hrám, které se staly hlavní náplní tohoto školení. Ač to původně nebylo v plánu, Standa nám nechal volný prostor, abychom se dostatečně vyřádili. Nechali jsme se tedy strhnout vzájemnými zážitky a nápady a většinu her jsme si ne-

jen popsali, ale i vyzkoušeli na vlastní kůži.

Musím říci, že se z nás velmi rychle stal jednodolný kolektiv a všichni jsme si hned po příjezdu padli do noty. Aby také ne, vždyť nám všem na táborech a různých akcích pro děti jde o jediné, pobavit sebe a samozřejmě také svěřené děti. Po celou dobu konání kurzu to na Ochozech hučelo jako v úle. Jednotlivé bloky školení týkající se přípravy a realizace tábora, táborových paragrafů, hospodaření, bezpečnosti a táborového programu jsme prokládali otázkami, doplňovali vlastními zkušenostmi a oba večery jsme si zpestřili romantickým táborákem. V sobotu večer navíc proběhlo promítání fotek a videí z táborů jednotlivých na školení zastoupených oddílů a sdružení, jež se staly předmětem vášnivých debat a obdivných potlesků. To vše dokazuje, jak moc se nám školení líbilo a kolik cenných informací, nápadů a inspirace jsme si z něj odvezli.

Celkem se školení zúčastnilo 26 mladých nadšenců z celé České republiky. Byli zde přítomni nejen členové oddílů Asociace TOM, ale i zástupci České turistické asociace z Havířova a Občanského sdružení Tábor sobě z Olomouce. Nás tomiků bylo však nejvíce. Své členy vyslaly TOM Bludný kruh Ostrava, TOM KAM Frýdek Místek, TOM Kňouří Brno, MINTOM Turnov, TOM Modré slunce Olomouc, TOM Šlápoty Hněvkovice u Humpolce, TOM Oyte woape Otrokovice, TOM TOR Frýdek Místek a TOM Žlutý kvítek Palkovice.

Vše krásné bohužel jednou končí, a tak jsme se i my museli v neděli rozloučit. Závěrečný test, díky kterému se z nás stali hlavní vedoucí tábora, nebyl tvrdou zkouškou, ale spíše shrnutím všeho, co jsme se za víkend naučili. Všem, kteří ještě váhají, zda se takového školení mají či nemají zúčastnit, mohu poradit jedině: „Jděte do toho, je to mazec!“

*Míša Košanová,
TOM Šlápoty, Hněvkovice u Humpolce*

Vodní hry ve Vsetíně

Poslední květnový pátek si mohly rodiny s dětmi užít připravených aktivit ve venkovním areálu městských lázní. I přes chladnější počasí si více jak osmdesát návštěvníků vyzkoušelo jízdu na kajaku, na filetě nebo na veslařském trenážeru. Pro nejmenší byla připravena klouzačka, skákání v pytli nebo jízda na speciálních koloběžkách. Celou akci připravila Vsetínská sportovní ve spolupráci s ALCEDEM – SVČ Vsetín a s vodáckým oddílem TOM SKORCI Vsetín. I přes chladnější počasí členové vodáckého oddílu TOM Skorci Vsetín neváhali předvést ukázkou záchranu vodáka, který vypadl z lodi či pomoc tonoucímu ze břehu. Návštěvníci si také mohli vyzkoušet záchranu vodáka v plné výstroji pomocí házecího pytlíku.

Na akci dorazila i regionální televize a přišel se podívat i místostarosta Petr Kořenek, který obdivoval výkon a otužilost dětí i vodáků.

*Gabriela Hučíková,
TOM SKORCI, Vsetín*

Za vodou

V době vydání Tomíka jsou tomu zhruba dva měsíce, co jsme vyrazili na roční cestu po Jižní Americe. Několik let snění, pár týdnů plánování, odchytit levné letenky, trochu komplikované balení (něco na léto i na zimu, do sucha i do mokra, na pláž, do města, na farmu i do hor – čili nic pro tomíka neobvyklého) a cestovatelský rok mohl začít.

První dny v Brazílii jsme vnímali spíš jako dovolenou – v Riu či u slavných vodopádů Iguazú to snad ani jinak nejde. Momentálně cestujeme po Paraguaji, zemi turisticky dosud spíše neobjevené. Mnozí nás dokonce od návštěvy Paraguaje odrazovali s tím, že je velmi chudá, špinavá a všeobecně nezajímavá. Pokud člověk nedá jen na Lonely Planet (která Paraguaji věnuje nanejvýš symbolickou kapitolu) a nenavštěvuje zemi jen kvůli

další vlaječce do sbírky, brzy zjistí, že Paraguay má rozhodně co nabídnout. Nádhernou krajinu, pestrou a pro Evropana nezvyklou faunu (opice, kapybary, papoušky ara araroura) i flóru (co si doma pracně pěstujeme v květináči, bují tu divoce do výše i šíře), přírodní rezervace (s turistickým značením!), ovšem turista jen zřídka zavítá (především proto, že se o nich vůbec nedozví). Města sice chudá na architektonické a historické skvosty, přesto s osobitou atmosférou. A především vlídné a srdečné lidi, kteří si ještě nezvykli vnímat cizince jako zdroj peněz.

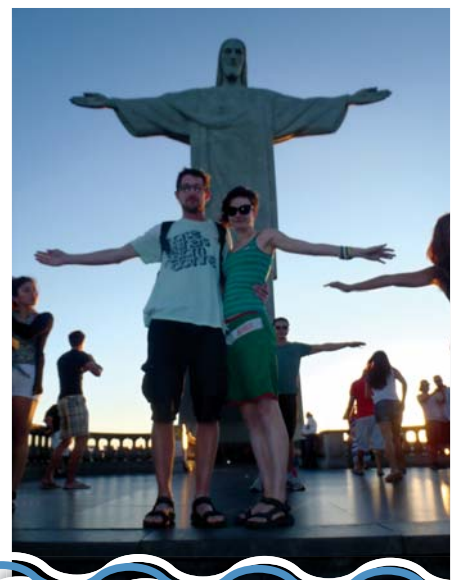
Snažíme se cestovat pokud možno levně. Co to v praxi znamená? Kde to jde, chodíme pěšky (pro domorodce něco zcela nemyslitelného), až to půjde (Paraguay v tomto ohledu rozhodně není zemí zaslíbenou), na delší vzdálenosti se budeme přepravovat stopem. Jíme skromně, ne však asketicky (místní speciality bohaté na hovězí maso a kukuřičnou mouku ochutnáváme často a velmi poctivě). S chutí využíváme hojnosti a různosti citrusů, které se tu doslova válí na ulicích. Na venkově spíme ve stanu, zejména faráři jsou vždy ochotní nás nějaký ten den nechat na zahradě kostela. Ve městech využíváme cestovatelsko-ubytovatelské sítě couchsurfing, kde kromě noclehu zdarma obvykle najdeme příjemnou domorodou společnost i dobré průvodce.

Turistů tu příliš mnoho nepotkáváme. A pokud, jsou to spíše cestovatelé, vesměs dobrodruzi jako my, ne-li větší (občas si říkáme, zda se vůbec za dobrodruhy můžeme považovat, ono který dobrodruh cestuje s laptopem, GPSkou a tuctem náhradních ponožek?). Mladí lidé z nejrůznějších koutů světa, vesměs čerstvě po škole či (jsou i taková místa) po vojně, kteří vyjeli, jak se kdysi říkalo na zkušenou, poznat kus světa, jiné kraje a jiné mravy, udělat si v hlavě trochu jasno. Sami či ve dvou (ať už partneři či přátelé), na pár měsíců či na pár let, na kolech či pěšky, napříč Amerikou či rovnou kolem světa. Mnozí z nich umí či na začátku cesty uměli španělsky ještě hůř než my (a to je co říct), ale můžeme potvrdit, že člověk se rychle naučí, a když je nejhůř, s angličtinou a rukama – nohama si vždy nějak poradí.

Naše další plány? Projít Argentinou od severu k jihu, cestou pracovat za stravu a nocleh na farmách a něčemu užitečnému se přiučit. A třeba taky narazit na nějaké místní organizované turisty. Pokud vás článek zaujal, pokud chcete vědět více, koukněte na náš v rámci možností pravidelně aktualizovaný cestovní blog (tradalkazavodou.wordpress.com) a třeba i na fotogalerii (tradalkazavodou.rajce.net). Budeme rádi, když třeba někomu dodáme elán k podobné cestě. Je to vážně snadné. A lepší zkušenosti a zážitky člověku žádná škola ani cestovka nedá.

Tomáš Rada a Daniela Baráková,
Tradalka

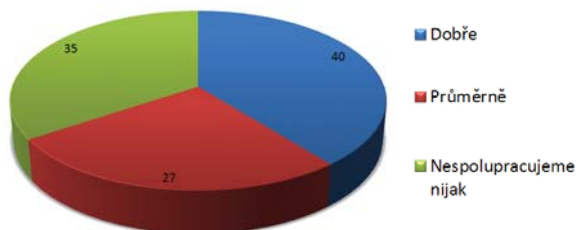

ASOCIAČNÍ GRAFY II

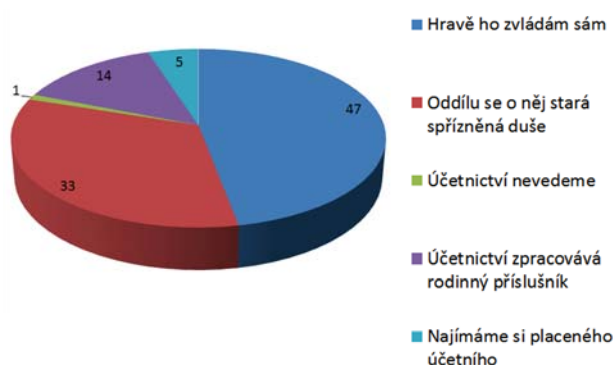
I v tomto čísle zveřejňujeme grafy promítnuté na svítavském sněmu. Otázky byly zaměřeny na oddíl samotný, jeho fungování v rámci asociace, KČT, i na mnohé další oblasti spojené s prací s dětmi v tomických oddílech.

Připomínáme jen, že se výzkumu zúčastnilo 101 oddílů, kterým tímto ještě jednou děkujeme.

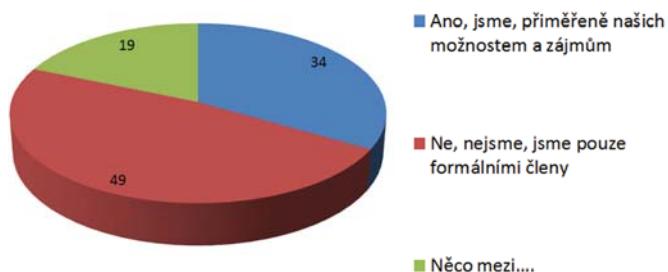
Jak se vám spolupracuje s odborem či oblastí KČT?

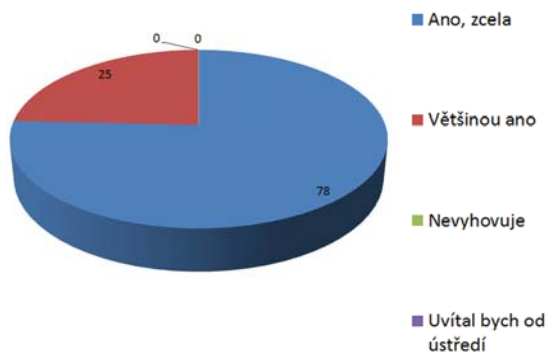
Jak si dokážete poradit s oddílovým účetnictvím?

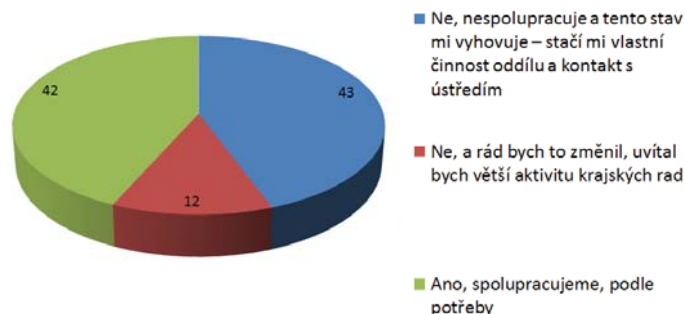
Jste aktivně zapojeni do práce Klubu českých turistů?

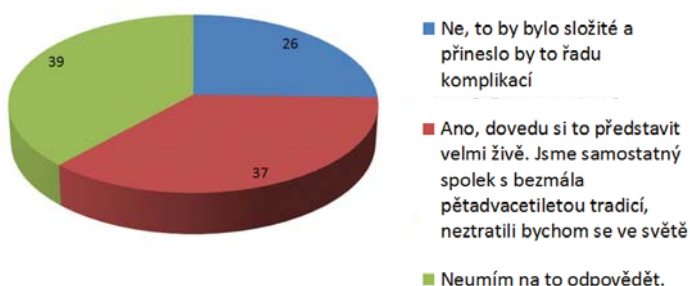
Vyhovuje vám, jakým stylem pro vás pracuje ústředí?

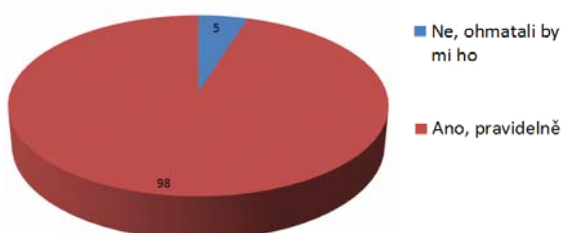
Spolupracuje váš oddíl s krajanem vašeho kraje?

Dovedete si představit, že by tomíci nadále nebyli provázáni s KČT?

Dáváte jeden výtisk Tomíka k dispozici svým instruktorům, rádcům, starším dětem v oddíle?

Bambiriáda 2013

Český Těšín

Bambiriáda v Českém Těšíně se konala ve dnech 24.–25. 5.2013 na náměstí ČSA od 9.00 do 18:00 hod. Na této akci se prezentovalo celkem 10 neziskových dětských organizací z Českého Těšína.

V pátek hned od zahájení navštívily Bambiriádu místní mateřské, základní i střední školy. Po obědě následovalo vystoupení místního pěveckého sboru „Zpívata“ a sboru flétniček „Písklata“, po nich následovalo prezentace ZÚ DDM Karate. Dle rozdaných vstupenek se páteční Bambiriádu zúčastnilo 1116 lidí.

Sobota se, bohužel stejně jako pátek, nesla v duchu špatného počasí, ale všichni organizátoři zatnuli zuby a předvedli max. výkon a práci. V 11.30 hod. jako mávnutím kouzelné hůlky přestalo pršet, vyjasnilo se a začala právě květnové počasí. V sobotu byla návštěvnost i přes ranní počasí mimořádně vysoká, sobotní Bambiriádu navštívilo 1872 lidí.

Těšínskou Bambiriádu hodnotili účastníci velmi kladně, což i potvrdily články v místních novinách, v reportáži v místní televizi „Těšínské minuty“, vedení města Český Těšín a organizátoři Bambiriády, kteří slíbili další spolupráci v příštím roce.

*Aleš Hořčica
TOM Svišti, Český Těšín*

Třinec

Bludiště – balancovník – panda – náušnice – panáčci – hořce. Ten, kdo navštívil náš stánek na třinecké Bambiriádě, jistě ví, oč běží. Jaká ale letošní Bambiriáda vůbec byla?

Pátek byl, jako již tradičně, zasvěcen zejména dopolední soutěži o nejlepší třídu Třince. Jednotlivé skupinky obíhaly stanoviště, které zde pro ně nachystaly všechny organizace. U nás si ti nejstarší mohli vyzkoušet pravý nefalšovaný, tak trochu bludišťácký balancovník, ti mladší pak klasické bludiště. Úplně nejmenším byla určena mávající panda. Odpoledne pak bylo určeno zejména veřejnosti, která si mohla vyzkoušet dopolední aktivitu, tentokrát však pouze mimo soutěž. Nutno konstatovat, že během pátečního odpoledne byla z provozních důvodů vyřazena z našeho programu panda. Byla zaznamenána první, naštěstí však poslední ztráta, která ale byla nahrazena jinými atrakcemi v sobotu. Malí návštěvníci tedy nemuseli smutnit.

Sobota byla navíc zpestřena zejména hraním úzasňákové hry Mezi hořci v každou celou hodinu. Výherce si ji pak odnesl domů. Pro holky a ty tvořivější byly aktivity našeho stánku rozšířeny na tvorbu

originálních víčkových náušnic a výrobu panáčků z balónek a mouky. Až na drobné kosmetické nedostatky zůstaly i nadále v provozu aktivity balancovník a bludiště.

Soutěží bylo mnoho a kdo chtěl, vždy si svůj šálek kávy našel. I přes chladné a chvílemi deštivé počasí malí návštěvníci dorazili, a tak můžeme konstatovat, že třinecká Bambiriáda byla i přes trošku menší účast úspěšná.

*Ajka „Smíšek“ Podlešná
TOM Maracaibo, Třinec*

Cheb

Letošní Bambiriáda se konala na chebském hradě za asistence zimy a deště. Pro nás začala už ve čtvrtek, kdy jsme pomáhali organizátorům připravit vše, aby mohla v pátek začít Bambiriáda, což se nakonec i zdárně podařilo.

V pátek od 10:00 hod. se otevřela brána hradu, kde se prezentovaly chebské organizace a náš oddíl Tuláci Bukovany byl opět u toho. Pomáhali jsme, kde se dalo ve složení našich starších členů: Katka, Martina, Honza a Martin. Během pátku branou prošlo asi tak 700 lidí, kteří odcházeli z hradu spokojení. V 17:00 se brána zavřela. Uklidilo se, aby vše bylo připraveno na sobotu.

V sobotu se prezentovala ostatní sdružení, mezi kterými se nacházela i naše organizace Asociace TOM. Kolem desáté hodiny opět začali do hradu chodit návštěvníci. I přes nepřízeň počasí se všichni bavili a jako poděkování nám všem bylo vidět rozzářené dětské oči a úsměvy, které mluvíly za ně. V sobotu zde prošlo kolem 800 návštěvníků. I když jsme původně měli pouze zabezpečit chod Bambiriády, tak jsme byli rádi, že jsme se pustili do prezentace našeho sdružení. A už teď se těšíme na příští rok.

*Glos Roman,
Tuláci, Bukovany*

Praha

Jubilejní 15. ročník Bambiriády v Praze se letos organizátorům opravdu povedl. V rámci motto „Dětství v proměnách časů“ připravili pro návštěvníky starou školní učebnu, výrobu razítek z brambor a vyřezávání lodiček z kůry. Uprostřed bambiriádního městečka dokonce vytvořili umělý potůček, kde si návštěvníci mohli svoje vyrobené lodičky vyzkoušet.

Co však organizátoři ovlivnit nemohli, bylo počasí. Vypadalo to, jako by se nám vysmývalo. K velmi chladnému počasí, které zde panovalo celé čtyři dny, se v neděli navíc přidal déšť.

Naštěstí si i přes nepřízeň počasí na Bambiriádu našlo cestu spousta dětí a rodičů. U našeho stánku se neustále tvořily

zástupy dětí, které si chtěly vyzkoušet některou z našich atrakcí. Mezi léty provedenými atrakcemi, jako je medvěd, peklo a žrout, se letos objevilo nové obří kolo a hlavně velký houpačí kůň. Toho si na náš stánek chodili vyzkoušet nejen děti, ale i rodiče.

Rád bych touto cestou poděkoval všem organizátorům, lidem z ústředí a Petru Teringlovi, kteří zařídili vše potřebné a postarali se o to, aby tomíci na letošní Bambiriádě nechyběli. Dále Honzovi Hrubcovi za krásné loutkové divadlo, se kterým nás přijel v pátek navštívit. Jirkovi Chouroví a Ivo Skočkoví za jejich úžasné dřevěné hry. A hlavně dětem a vedoucím ze čtyř pražských oddílů (Bodláci, Arachné, Světlušky a Táborníci) kteří se celé čtyři dny starali o to, aby se i přes ne zrovna příznivé počasí návštěvníci našeho stánku co nejvíce bavili.

*Honza Sledge Majzlík,
TOM Viking, Praha*

Skromně zařízené, ale vzorně uklizené tábořiště.

Nesnesitelná lehkost žití pod převisem

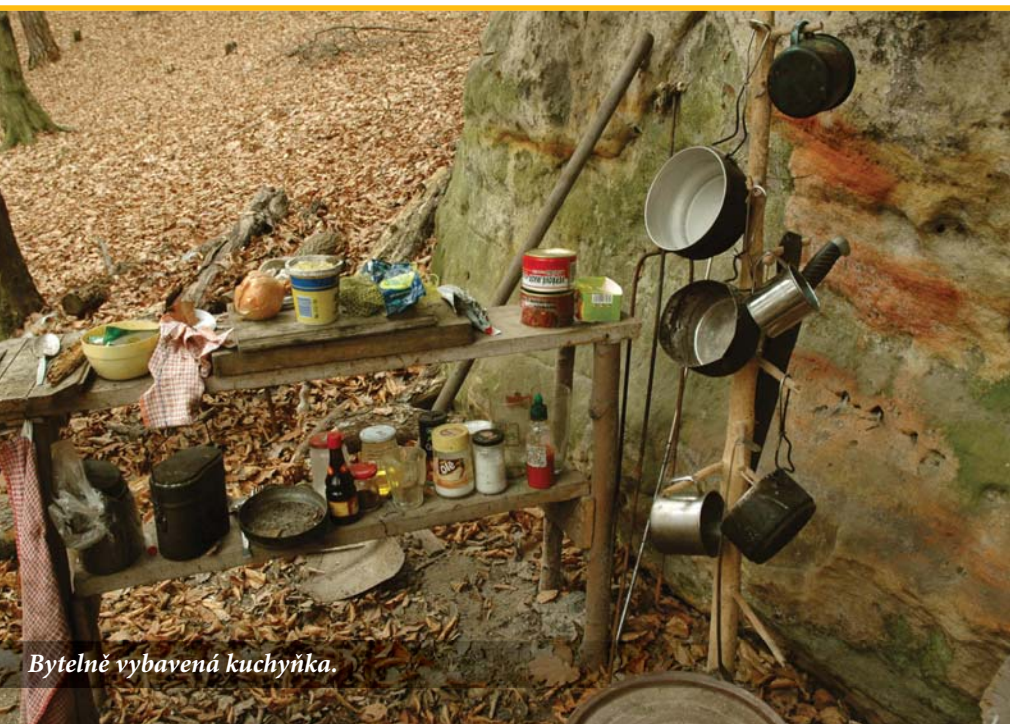
Ze všech hornin, se kterými se v České kotlině můžeme setkat, mají pískovce jednu mimořádnou vlastnost: nasákavost. Jejich póry umějí natáhnout vodu ze svého vlhčího okolí, třeba z písku nebo hlíny ležící na patě skály. A protože takto nasáklý pískovec pak snadněji podlehne zvětrávání,

vznikají na patách pískovcových skal nízko nad úrovní půdního povrchu protáhlé dutiny – převisy. Hloubka a výška převisů se pohybuje od několika decimetrů až po deset metrů i víc. Největší převisy u nás se dají najít v divoké pískovcové krajině Českého Švýcarska.

Pomíme teď skutečnost, že některé převisy lidé osídlili již v době kamenné, a ve středověku i raném novověku jejich ochranu často vyhledávalo vesnické obyvatelstvo při loupeživých nájezdech nejrůznějších armád. Podívejme se, jaké podoby může mít táboření pod převisy v posledních desetkách let. Nocování ve skalách daleko od civilizace je tradičně spojováno s touláním, romantikou, s životem v harmonii s přírodou a nakonec i určitým prvoplánovým strádáním. Ještě v 60. – 80. letech 20. století takto žili prakticky jen trampové, zatímco „většinová společnost“ si nad jejich počínáním řukala významně na čelo. Z té doby pochází také naprostá většina tábořišť pod převisy včetně těch, která jsou už dávno díky aktivitě ochránářů srovnána se zemí. Zlom přišel v 90. letech, kdy se významně zvýšila dostupnost výstrojních materiálů, které jsou nejen vodotěsné, lehkoprodyšné, vrcholně výhřevné, ale často také zářivě barevné. Rozšířily se aktivity, kvůli kterým jezdíme do přírody. U ohýnku pod sněhem zafoukaným převisem se tak dneska snadno může tramp setkat s turistou, horolezcem, nordickým chodcem nebo částečně zbloudivším běžkařem. Jak asi mohou vypadat místa, kde se setkává tolik různých lidí?

Jako příklad uvedu dvě různé zkušenosti. Podotýkám, že v obou případech šlo o ryze trampská tábořiště a jejich popis je co možná nejvěrnější.

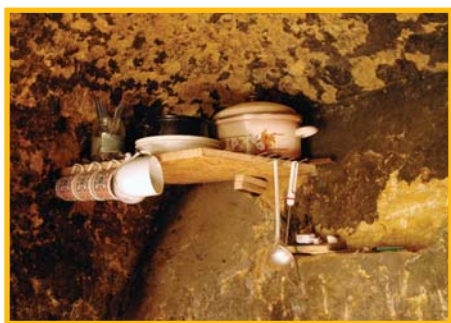
Příklad první. Hnán svou obvyklou touhou po nevědnicích zážitcích a objevech jsem propátrával rokliny ústící do jednoho

Bytelně vybavená kuchyňka.

z dolů, kterým prochází červená turistická značka. A měl jsem skutečně štěstí – mimořádný objev se dostavil! Převís, ohniště, lavičky. Na skále visící placka s obligátní výzvou k udržování čistoty. Na stolečku půllitr, podle loga pivovaru ukrašený z nejbližší hospody. Několikapatrová kuchyňka s tolika různým nádobím, že by kuchař polního regimentu bledl závisť. Kolekci několika konzerv a načatých kelímků s hořčicí doplňovala řada prázdných PETek, zřejmě připravených pro případ, že by se někomu chtělo dojít do studánky pro vodu. V rozšířené vrstevní spáře táhnoucí se stranou od převisu by bylo těžké přehlédnout vojenskou bednu s náradím a dvě peřiny, zabalené do igelitu. O 30 metrů dál stála kadibudka s plastovým prkénkem a výběrem barevných časopisů.

Příklad druhý. Za rychle houstnoucí tmy a mokrého sněžení jsem táhl písčovou pustinou ve snaze najít nějaký suchý flek na spaní. Odbočil jsem doleva z hlavní cesty a překonal nízký hřbítek. Sotva zratelná pěšina se ztrácela v rozsedlině. Vydal jsem se po ní dolů a už po pár metrech jsem musel sundat tornu, abych se šterbinou protáhl. Vyšel jsem na prostran-

Pro toto se utíká od civilizace?

ství mezi dvěma převisy. Jeden byl zařízený jako sklad dřeva a místo na spaní, pod druhým bylo ohniště s otočným roštem, obeprnuté šestibokou lavicí na sezení. Kolem ohniště nebylo nic kromě vyskládané hromady nařezaných polen a klubíčka chrsť na zátap. Vstoupil jsem do kruhu kolem ohniště a obtiskl podrážky kanad do pečlivě uhrabaného písku.

Na tomto druhém tábořišti časopisů mnoho nebylo, za pozornost ale stála kartička s poučením, jak se pod převisem chovat, aby bylo možné jeho dlouhodobé užívání. Ano, můžete mít pocit, že takto sepsané pokyny působí trochu mravokárně a poněkud podceňují váš cit pro přírodu. Ale už proto, že se podobné soupisy na různých tábořištích mohou obsahově lišit, je zajímavé si jednotlivé body pročíst.

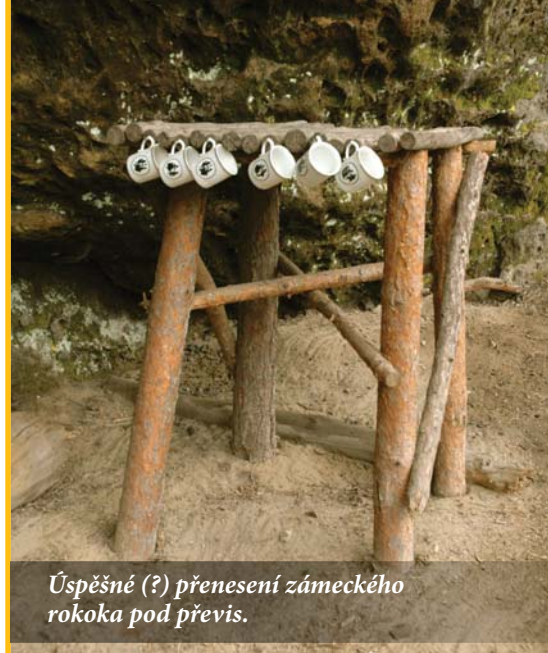
Dá se říct, že nejvíc porušovanou zásadou je pravidlo „Co si přineseš, to si taky odnes“. Z důvodu své lenosti – ovšem maskované za dobrou vůli a nezištnou pomoc kamarádům – nechávají někteří z těch, co tábořištěm projdou, na místě nejrůznější předměty, které „by se mohly

někdy hodit“. Začíná to různými nedojezenými potravinami a nádobím, graduje přes nádoby na vodu a náradí a končí to například stavebním materiálem. Mezi podivnými předměty, co už jsem viděl jako součást vybavy převisu, byla houbička na mytí nádobí (v místě, kde nejbližší voda je 3 km daleko), balík slámy, telefonní aparát, kočárek nebo dětský autojeřáb.

Netřeba snad zdůrazňovat, že při táboření pod převisem se nesype popel vybraný z ohniště ke skále a že se plechovky nezahrabávají do písku, nýbrž odnášejí zase zpět do civilizace. Při odchodu se na místě zanechá minimálně stejná zásoba dřeva, jako tam byla při příchodu. I v kraji borovic se ohniště často uzavírá smrkovou větvičkou na znamení jeho čistoty. To jsou některé ze vžitých zásad, které se v drtivé většině samozřejmě pod převisy dodržují.

Kamenem úrazu ovšem bývá, když drsný zálesák usoudí, že jeho oblíbené místo pod převisem by stálo za trochu investované dřiny, aby nebylo místem až zas tak moc drsným. A začne zarovnávat, zatěšňovat, zateplovat a zabydlovat. Sklony kbudovatelským aktivitám k povaze některých vandráků prostě patří. Někdy zjistíte, že je těžké i velmi dobrému kamarádovi podobný počin rozmluvit a vysvětlit mu škodlivost jeho počínání. Různé záseky a zátesky do písčové skály, stejně jako výkopy ve vrstvách písku pod převisem, jsou totiž nevratnými zásahy do přírodního stavu. Kromě toho, že převis jistě esteticky dost naruší, mohou zničit cennou informaci o přírodních procesech, jimž převis vděčí za svůj vznik. Je až s podivem, kolik lidí má potřebu si suché místo, kryté před deštěm převisem, ještě „posichrovat“ stavbou nějakého přístřešku nebo boudy!

Na Kokořínsku jsou tristní některé velmi nedávné zásahy do interiéru historických skalních místností, vybudovaných ve skále před dvěma nebo třemi stovkami let. Ať už z hlouposti nebo nevědomosti tak dochází k nevratnému zničení stop po původní kamenické práci a často i k za-

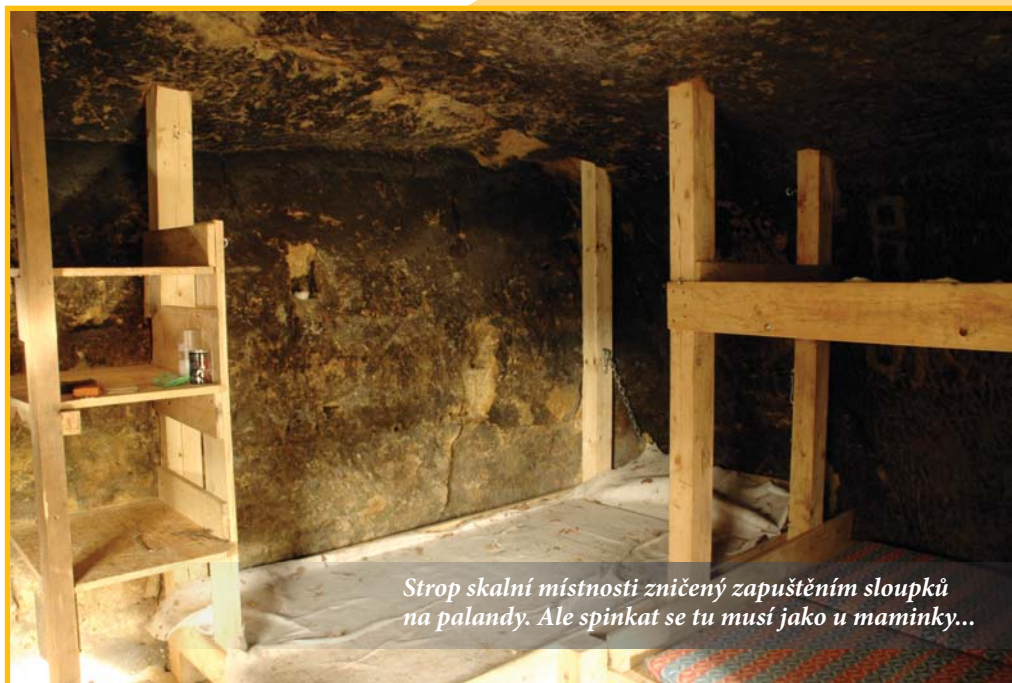

Úspěšné (?) přenesení zámeckého rokoka pod převis.

stření původního účelu místnosti. Například parta, která jednu takovou staletou místnost znehodnotila vysekáním mnoha nových otvorů pro zapuštění dveří, okna, palandy a věšáků, ji po necelých třech letech opustila. Jiná parta vyklidila za účelem zvětšení prostoru téměř zapomenutou partyzánskou jeskyni a vyházela přitom i původní dřevěné lavice z 2. světové války.

Převisy jsou nepochybně křižovatkami, na kterých se vždy setkávali a stále setkávají dobrodruzi, romantici, tuláci, veselí partičky i tiší samotáři. Lidé s různým pohledem na svět. Tady, na místech, kde se o zvukovou kulisu stará jen sama příroda a kam v noci nedosvítí záře velkých měst, je dobré si uvědomit, proč se sem všichni vracíme. Velký podíl na to má právě ta přirozená jednoduchost, která těmto místům dává jejich kouzlo a nutí nás sladit aspoň na pár dní tempo s chodem přírody. A to kouzlo bude trvat, pokud si ho sami nezníčíme.

Jiří Adamovič – Žralok

Strop skalní místnosti zničený zapuštěním sloupků na palandy. Ale spinkat se tu musí jako u maminky...

HERNÍ KOUTEK

UVÁDĚNÍ HER A HRÁTEK

Známe to u sebe, ale nejčastěji si toho všimneme u jiných. Vloží spoustu času a přemýšlení do přípravy programu. Vše perfektně naplánují s ohledem na věk účastníků, velikost skupiny, terén, rozvojové cíle... a nakonec se z toho bohužel vyklubá jen hra, kterou v myslích odváne čas. Všechna práce je pryč a proč?

Nejčastěji je za tím nedotažené uvedení, umístění do nevhodného terénu či zařazení v nepravou chvíli. Žádná hra nebo aktivita totiž není tak dobrá, aby se mohla odehrát kdekoli. To platí pro program, ale i pro místo. Jak vždy závidím Hopovi a jiným, kterým se i z normální běžné hry podaří, díky rekvizitám a velkému hereckému vkladu, udělat ze hry aktivitu, kterou si ostatní pamatují po léta. Proto pro sebe, ale i pro jiné, bych rád udělal takový krátký bodový návod, jak na nic nezapomenout.

1. Příprava – vše dobře připravit je základ. Rozmyslet si **pro koho** vše chystám, **kde** to bude, mám nějaký vzdělávací či jiný **záměr**? Co hře předchází, co bude následovat, jakou budou mít náladu, čím je překvapím? To by měly být naše první otázky. Pak jen najít tu správnou hru. Opět připomínám, žádná hra není tak dobrá, aby se mohla hrát kdekoli.

To udělám doma. Na místě musím dobře připravit prostor, rekvizity a nezapomenout na přípravu instruktorů, kteří budou se hrou pomáhat. Každý musí znát pravidla a chápat minimálně tu část, za kterou zodpovídá. Ujasňování pravidel během hry není to, co přivodí nezapomenutelnou atmosféru.

Tábor Na Paloučku (TOM Zlaté šipky)

2. Naladění – naladění účastníků, ale i sebe na správnou vlnu, je polovina úspěchu. Můžeme přečíst kus knihy, můžeme pustit film, najít si **hudbu** (pokud vámi vybrané **úryvky** filmů a hudby mají jen podpořit váš vzdělávací záměr, jsou podle autorského zákona osvobozeny od veškerých poplatků). Nejlepší je, pokud umíte situaci **zahrát**. Dobrý pedagog musí být částečně i herec. Pokud přiběhnete do tábora jako otrhaný zlatokop, který právě našel zlatonosnou řeku, je zlatá horečka prudce přenosná. Uvedu pár drobných příkladů, které máme ověřené.

Můžete se vrhnout do složitých kostýmů, ale někdy stačí jen drobnost. Pamatuji si, jak nás nabudilo a jak dodalo vážnosti situace, když k vyhlášení velké budoucí hry přišel vedoucí hry spolu se svou sličnou asistentkou v perfektním obleku a krásných šatech, aby vyhlásili veřejnou zakázku.

Když jsme hráli závod ptačího muže, nechali jsme nejdříve celé vesnice (družiny) převléknout jako domorodé kmeny s využitím materiálu z lesa. Jako motivace nám tedy posloužila malá hra. Poslali jsme skupinky do lesů, a když se vrátili, již jsme je vítali jako Rapanuiské domorodce. Celý běh byl pak napínavou podívanou, kde se fandilo jako o život. Zakončení bylo velkolepé s hostinou a vanou teplé vody pro vítěze. Teplá vana pod hvězdným nebem má své kouzlo.

Jednou z možností je **příběh**. Pokud ho vyprávíme, tak je vhodný před samotnou hrou, ale pokud jej čteme, pak se nám osvědčilo přečíst si kus příběhu na pokračování předchozí den a pak využít motivace celý den. Když jsme měli tábor Pána prstenů, tak jsme každý večer před spaním četli u ohně vybranou část kapitoly. Druhý den byl celý motivován úsekem cesty Společensví prstenu. Děti se rychle dovtipí a pak již od doby přečtení sprádají v hlavách, jak ten den bude vypadat. Čtení po počátečním překvapení všichni vítali.

Nakonec uvedu jednu možnost, která vše popírá. Je to taková nevyhlášená hra. Nenápadně se po prostoru rozvěsí pokyny

a vše potřebné ke hře. Nechá se to tak. Někdo najde první část a začne mela. Samotné nevyhlášení, hození do vody, je velkou motivací a velmi netradičním začátkem. Někdy se musí nálezu trochu pomoci. Dobrá rada je, aby zprávy dávaly po složení nějaký tvar. Třeba kruh. Tak si zajistíme, že všichni budou mít všechny části potřebné pro hru.

3. Rozdělení – Pokud nemáme, je správná chvíle na dělení **před vysvětlováním pravidel**. Hráči se víc soustředí a navzájem se hecují. Můžeme děti samozřejmě rozdělit direktivně. Ty jdeš tam a ty tam. Nebo použít **rozpočítadlo** jako za mladých let. Je to určité zpestření. Dnešní děti už to často neznají, ty naše bubeničky, čerta v elektrice a tak. Nebo třeba taky jinak.

Losovací kartičky třeba takové jaké jsme dostali z Asociace TOM v Hravých krabicích. Výborná věc, když je rozdáme na začátku akce, můžeme pak celou dobu dělit na různé počty podle vyznačených symbolů. Pokud nám nevyhovují kartičky, můžeme losovací klíč udělat součástí táborového trika.

Rozdělení hrou může být taky zajímavé. Určitě vás napadne spousta her a hříček. Já napíšu tu nejkratší, co používám. Na začátku si každý účastník vybere z pytlíku barevné víčko od PET láhve tak, aby ho viděl pouze on. Pak si všichni zavážou oči a pokusí se najít bez mluvení lidí se stejnou barvou víčka. Pak můžeme využít zavázaných očí a základní motivaci udělat vyprávěným příběhem a zvuky, či hudbou. Oči nás neruší a účastníci aktivity se více věnují pocitům.

4. Prostor – vymezení území s jasnými hranicemi, ale i vymezení času a zvukových signálů je více než důležité pro dobrou realizaci hry.

5. Pravidla – jasné vysvětlení pravidel je bohužel častým problémem. Aspoň to vidím u našich mladších nad-

Závod ptačího muže (TOM Maracaíbo)

šených vedoucích. Jsou tak nadšení, že zapomenou na **strukturu**. Začínat je třeba **od obecného** a směřovat **k detailům**. Vysvětlím prostor, čas, základní pravidla a pokračuji pravidly boje, řešení problémů a dalším konkrétním. Zvolit jeden z principů „Co není zakázáno je povoleno“ anebo „Co není povoleno je zakázáno“ a dát jasně najevo, který platí. Nezapomeneme na **bezpečnostní pravidla**.

6. Otázky – dát prostor na otázky.

Možná se nikdo nebude ptát, nevádí. Další vedoucí se zeptají na stěžejní pravidla a my je zodpovíme. Jednak je uslyší hráči dvakrát a navíc se tak učí ptát. Nikdy dotaz nezesměšňujeme, každý dotaz je dobrý.

Případně necháme největšího rušitele shrnout základní pravidla svými slovy.

7. Hra – Je dobré, pokud ten, kdo má hru na starosti, má volné ruce během realizace a může se volně pohybovat herním územím. Může při té příležitosti případně fotit, ale hlavně má volné ruce k případnému zásahu při komplikacích. Pokud jsou námítky k pravidlům, tak si je vyslechně a poznamená. Bude se hodit při příštím uvedení. Nemělo by to však vést ke změně pravidel v průběhu hry. Během hry si děláme poznámky pro příští uvedení, ale i pro vyhodnocení hry, aktivity. Instruktoři, kteří se neúčastní, by neměli „zevlovat“ v prostoru hry a měli by se „uklidit“ mimo dohled.

8. Závěr – každá hra by měla mít jasné **vyhodnocení**. Pokud jsme si jen hráli a nechceme z hry dostat nic víc, pak je potřeba jasně a rychle říct výsledek. Pokud hra přinesla velké zážitky a emoce, které je nutno zpracovat, je potřeba připojit nějaký druh **reflexe**. Nemusí být přítomen hned po hře, někdy je lepší časový odstup, ale vždy je to třeba dělat s citem a rozmyslem.

*Martin Strnad,
TOM Maracaibo,
Třinec*

Pokud se chcete sami trochu posunout v možnostech uvádění her, realizace a zpětné vazby, pak je zde zase pár knih, které stojí za přečtení:

Hanuš, R. & Chytilová, L. (2009). *Zážitkově pedagogické učení*. 1. vydání, Praha: Grada.

Hora, P. & kolektiv. (1984). *Prázdniny se šlehačkou: Inspirovat pro chvíle bezradnosti*. 1. vydání, Praha: Mladá fronta.

Pelánek, R. (2008). *Příručka instruktora zážitkových akcí*. 1. vydání, Praha: Portál.

Reitmayerová, E. & Broumová, V. (2007). *Cílená zpětná vazba: Metody pro vedoucí skupin a učitele*. 1. vydání, Praha: Portál.

Krabice a taky vaky: projekt OPVK v polovině

Projekt podpořený penězi z EU se pomalu, ale jistě přehoupnul do své druhé poloviny. Mezi oddíly jsou již více než půl roku Hravé krabice, které jsou přeplněné různými hrami a působí všeobecné blaho. Vybrané oddíly je až do konce května mohly testovat. Nyní přichází na řadu vyhodnocování dotazníků (oddíly, které mají krabice a v době, kdy drží v ruce Tomíka, dosud neodeslaly dotazník, ať se zastydí a vše napraví mailem na moji adresu). Podle dotazníků upravíme obsah druhé várky Hravých krabic. Připomeňme, že dalších 150 Hravých krabic dorazí mezi lid ke konci roku 2013. Připomínáme, že oddíly které Hravé krabice dosud nemají, mohou psát na adresu lukas.husek@atom.cz. Uzávěrka žádostí je předběžně 31. října 2013.

Dalším přírůstkem do kolekce her jsou Matějovy záďvevní vaky. První várka 48 vaků již do většiny oddílů dorazila. První ohlasy máme jen a jen kladné. Ty šťastné

oddíly, které vak vlastní, jej budou testovat až do jara 2014, kdy se bude podle jejich nápadů a připomínek vak upravovat. Další várka Matějových záďvevních vaků se bude distribuovat cca za rok.

S průběhem projektu jsme zatím spokojeni, radostné jsou zejména ohlasy od oddílů.

*Lukáš Hušek,
hlavní manažer projektu*

týpí jako domov

**Bláznivá hra, nehodná dospěleho? Určitě! Jsem rád dítětem.
I ve svých sedmatřiceti letech.**

Nabízím vám dobrý tip na tábor. Možná už tuhle akci v nějaké podobě děláte. Mně se vryla nesmazatelně do paměti. A proto – pokud jste to nikdy nezažili, jděte do toho.

Zhruba v druhé půli tábora jsme se každý rok vydávali na „válečnou výpravu“. První a základní pravidlo znělo: čím méně civilizačních vymožeností budeme mít s sebou, tím lépe.

Ráno: když jíte jenom houby, tak vám i slaná s borůvkami kaše přijde vhod.

Vybavení tedy zahrnovalo indiánské oblečení včetně mokasín. Nesmělo chybět válečné malování (přírodní materiály nebo kupované divadelní barvy) vyvedení během pečlivých příprav před pochodem.

Na improvizované spaní jsme byli vybaveni kapote (dekovým kabátkem) nebo

dekou zabalenými v improvizovaném „batohu“. Ten sestával z obdélníku týpioviny (nepromokavé plátno) délky ležícího člověka svázaný provazy do ruličky. „Batoh“ se nosil na zádech pomocí dvou popruhů z pruhů deky. Asi by to šlo vymyslet lépe, ale my to tehdy děláli takto.

Většinou jsme měli alespoň jeden velký nůž, který se dal použít na nasekání dřeva. Dále pak křesadlo, někdo nesl kotlík, další konvice na čaj, jiný šití a záplaty na mokašiny.

A pak tu ovšem bylo jídlo. Pravidlo číslo dvě říkalo – obstarat si maximum cestou. Voda ze studánky, brambory nebo kukuřice z polí, bylinky a lesní plody. Asi by i šlo někde si ho odpracovat. Každý z nás byl na cestu vybaven napečenými plackami. Nesli jsme i vložky nebo jiné suroviny.

Cesta vždy mívala nějaký cíl. Mapu jsme si překreslili na kůži. Během cesty platilo třetí pravidlo: vyhýbat se civilizaci a setkání s „bělochy“. Vesnice obcházet, kolem civilistů se nepozorovaně proplížit křovím.

Před odchodem z tábora vykonal vůdce výpravy malý obřad – všechny očistil kouřem šalvěje s přáním, aby cesta dobře dopadla.

Stop – na něco důležitého jsem zapomněl. Luk! Každý měl toulca a v něm pečlivě opatrovaný luk a šípy vlastní výroby. Není divu, že jsme se o luk a šípy tak stara-

Před odchodem: ať jsou dobré síly při nás.

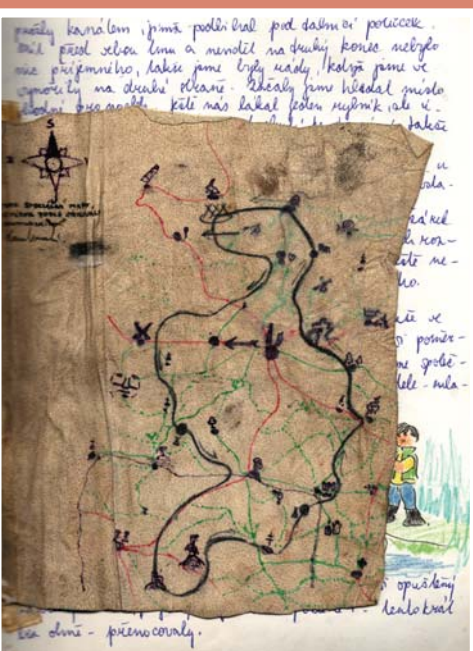
li. Tehdy jsme každý den na táboře „stříleli na jídlo“. Potraviny byly obodované podobně jako terč a kdo kolik nastřílel, tolik jedl. Dobrý střelec pak v duchu indiánské pohostinnosti zval ty, kteří se teprve učili.

Zažili jsme hlad, promočené oblečení, osolené vložky k snídani, málem založili lesní požár, stříleli na pomyslná zvířata, rozedrali množství mokasín, mnohokrát nevěděli, kde jsme, a hlavně – pocit obrovské volnosti, síly a propojení. Musím se usmívat, když si na to vzpomenu.

Po návratu se vždy konala potní chýše a večerní oheň nebo sněm, kde každý, kdo chtěl, tančil tanec „viděl jsem“. Přehrávali jsme tak všechny důležité a hlavně vtipné příhody z cesty.

Tuhle „válečnou výpravu“ jsme uskutečnili i s dětským kmenem a lze ji určitě vykonat i v jednom. Ale ve skupině přátel je to síla. Fakt.

*Josef Porsch – Ablákela
(ablakela@gmail.com)*

Tady je: naše stará mapa na kůži – tahle zobrazuje okolí Blaníku.

Večerní pohoda: povšimněte si hromady müsli v kusu látky.

Nový občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb. se stal součástí našeho platného právního řádu od 22.3.2012, kdy byl vyhlášen ve Sbírce zákonů. Řídit se podle něj budeme ode dne nabytí jeho účinnosti, tedy od 1.1.2014, pokud jeho účinnost nebude posunuta vzhledem k tomu, že chybí řada prováděcích předpisů.

Tento nový zákon přináší svou koncepci a hlavními principy změny, které zásadním způsobem mění dosud fungující legislativu v oblasti soukromého práva. Jde o kodex sjednocující soukromé právo a vycházející z principu svobody jednotlivce, která je hlavní hodnotou právního státu. Je třeba si uvědomit, že stát člověku svobodu nedává, ale jako základní lidské právo mu ji zaručuje. Proto je třeba také v tomto duchu k novému zákonu přistupovat. Občanský zákoník upravuje také spolkovou činnost, a proto se nás nová právní úprava týká. Spolek, který vytváří osoby vedené společným zájmem a je výrazem a projevem svobody jednotlivce v občanské společnosti, se vyznačuje dle nového zákona základními znaky, jimiž jsou samospráva, dobrovolné členství, oddělení majetkových sfér spolku a jeho členů s vyloučením zákonného ručení členů za spolkové dluhy a spolkovou činností jako hlavní činností spolku. Protože zákonná úprava vychází z autonomie spolku a zákon do této autonomie zasahuje minimálně, znamená to, že si spolek své záležitosti může upravit zcela po svém, jen musí dbát na to, aby nebylo zasaženo do práv jiných, případně aby stanovy spolku neodporovaly donucujícím ustanovením zákona, ne-

hájily například násilí a nepotlačovaly lidská práva. Znamená to tedy, že je zcela na nás, jak si svůj spolkový život zařídíme a pouze v případě, že některá úprava bude v rozporu se zákonem nebo bude chybět úplně, podpůrně bude platit zákon.

Přechodná ustanovení občanského zákoníku pak deklarují, že sdružení vzniklá dle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů, se automaticky považují od 1.1.2014 za spolky podle tohoto nového zákona a organizační jednotky sdružení (naše oddíly) zpusobíle jednat svým jménem se považují za pobočné spolky. Jednoduše řečeno, pro nás Tomíky se účinností nového občanského zákoníku nic nemění a bez zásadních změn pracujeme dál.

Nebudeme muset dle mého názoru ani měnit název, neboť jej užíváme dlouhodobě a je pro nás tak příznačný, že jeho zaměnitelnost nebo klamavost nelze rozumě předpokládat.

Navíc nemusíme provádět změny, které přeci jen nastanou, okamžitě, protože nám zákon poskytuje lhůtu tří let od účinnosti zákona k úpravě stanov, resp. těch ustanovení stanov, která odporují kogentním ustanovením zákona. Naše dosud platné stanovy zásadním principům nového zákona neodporují, pouze chybí úprava některých vztahů. Je proto skutečností, že nějakých změn se naše stanovy dočkají a za tímto účelem bude vytvořena pracovní skupina, která by vypracovala návrh případných změn.

JUDr. Radka Šumerová

Tomické kartičky

Asociační členské kartičky rychle mizí! Objednejte si je ještě před prázdninami!

Vážení tomíci, objednali jste si již členskou kartičku Asociace TOM? Ne? Tak pospěšte, kartičky ubývají a pokud je budete chtít použít na letním táboře, je nejvyšší čas si je objednat. Karty lze objednat přes elektronický registrační systém, kde provádíte registraci a doregistraci členů. Bližší návod naleznete na speciální stránce: <http://www.a-tom.cz/clenske-karty-eyca>.

Členské karty Asociace TOM na sobě mají logo EYCA, což je logo evropské

karty mládeže. Díky kartám lehce dokážete věk dítěte při vstupu do kulturních zařízení, v autobusu, vlaku či jiném dopravním prostředku. Na kartu je navíc navázáno velké množství slev, jejichž výčet naleznete na adrese www.eyca.cz. Studentská verze karet je také dokladem o studiu držitelů. Karty nabízíme v provedení studentském a nestudentském pro věkovou kategorii 5–30 let s logem EYCA a pro ostatní kartičku bez loga EYCA. Cena karet je 10 Kč pro studentskou a nestudentskou verzi a 20 Kč pro ostatní. Platnost karty je 4 roky.

Pokud byste měli zájem o bližší informace ke členským kartám Asociace TOM, navštivte prosím výše zmíněnou adresu na asocičním webu, nebo kontaktujte Ondru Šejtku na emailu ondra@a-tom.cz.

Ondra Šejtka

Tábor se blíží - možná vám přijde vhod mít po ruce seznam vybavení táborové lékárničky. Zde vám jej tedy předkládáme:

Vybavení táborové lékárničky

I. Léčivé přípravky

(pouze ty, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis)

- tablety nebo čípky proti bolestem hlavy, zubů (analgetika)
- tablety nebo čípky ke snížení zvýšené teploty (antipyretika)
- tablety proti nevolnosti při jízdě dopravním prostředkem (antiemetika)
- živočišné uhlí
- nosní kapky na uvolnění nosních dýchacích průchodů (otorinolaryngologika)
- kapky, roztok (sirup) nebo tablety proti kašli (antitusika, expektancia)
- kloktadlo pro dezinfekci dutiny ústní a při bolestech hltanu (stomatologika)
- mast nebo sprej urychlující hojení, např. popálenin (dexpantenolový sprej)
- oční kapky nebo oční mast s dezinfekčním účinkem, oční voda na výplach očí (oftalmologika)
- mast nebo gel při poštipání hmyzem (lokální antihistaminika)
- tablety při systémové alergické reakci (celková antihistaminika)
- přípravek k dezinfekci kůže a povrchových ran
- dezinfekční prostředek na okoli rány
- inertní mast nebo vazelína

II. Obvazový a jiný zdravot. materiál

- gáza hydrofilní skládaná kompresy sterilní, různé rozměry
- náplast na cívce, různé rozměry
- rychloobvaz na rány, různ. rozměry
- obinadlo elastické, různé rozměry
- obvaz sterilní, různé rozměry
- obinadlo škrťací pryžové
- šátek trojčípý
- vata obvazová a buničitá
- teploměr lékařský
- rouška resuscitační
- pinzeta anatomická
- pinzeta chirurgická rovná
- lopatky lékařské dřevěné
- lékařské rukavice pryžové
- rouška PVC 45 x 55 cm
- dlahy pro fixaci, různé rozměry

III. Různé

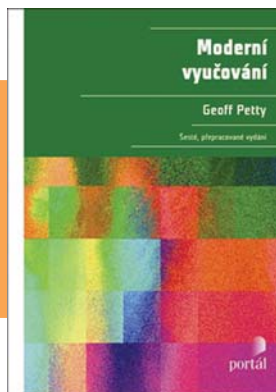
- zavírací špendlíky, různé velikosti
- svítilna/baterka včetně zdroje
- záznamník s tužkou
- nůžky

Zdroj: webové stránky
Krajské hygienické stanice
Středočeského kraje

Geoff Petty: Moderní vyučování

Asi nikdo z nás, běžných oddílových vedoucích, se necítí v oddíle být kantorem a (snad) naprosté minimum by označilo oddílové schůzky a tábory za místa k vyučování. Přesto učíme, vědomě či nevědomě, sebe i jiné.

Kniha „Moderní vyučování“ velmi čtivou a přesto erudovanou formou předkládá kapitoly, které jsou společné pro všechny, kteří pracují s dětmi a mládeží – motivaci, vedení, komunikaci, přístup pedagoga k dětem a pedagoga k sobě samému a mnohé jiné...

Vyměňte slova „učitel“ a „žák“ za „vedoucí“ a „dítě v oddíle“ a nechte se inspirovat. Možná vás to posune zase o krůček blíž, k dětem.

*Matěj Chour,
TOM Veverk,
Brandýs nad Labem*

72 hodin

72 hodin - Ruku na to!?

i v roce 2013!

Po loňském pilotním ročníku přichází Česká rada dětí a mládeže s pokračováním dobrovolnického projektu 72 hodin – Ruku na to!, který byl v roce 2012 velmi úspěšný. Do projektu se zapojilo přes 11 tisíc dobrovolníků ve více než 220 projektech. Mezi projekty bylo také několik tomických. Pokud se budete chtít připojit do celostátního projektu, sledujte pozorně webové stránky www.72hodin.cz, nebo prezentaci na Facebooku na stránce www.facebook.com/72hodin.cz. Pokud máte dobrý nápad na zajímavý projekt, není nic jednoduššího, než si ho na webu 72 hodin zaregistrovat a tím se připojit k ostatním dobrovolníkům po celé ČR. Registrace projektů bude spuštěna na začátku září, během celých prázdnin máte tedy možnost přemýšlet o vašich projektech. Zajímavými tipy mohou být různé úklidové akce ve vašich městech či vesnicích, případně rekonstrukční práce na táborových základnách.

O co se vlastně jedná?

Jde o spoustu dobrovolnických akcí, při nichž budou jejich účastníci pomáhat lidem, přírodě či místu, kde žijí. Dílčí projekty budou probíhat v jednotném termínu od 10. do 13. října 2013 po celé České republice. Projekt nabízí všem zúčastněným šanci zažít neopakovatelné zážitky se svými kamarády a hledat odpověď na otázku – Dokážeme za 72 hodin zlepšit své okolí? Zaměření, délka a náročnost projektu závisí na možnosti každého dobrovolníka nebo dobrovolnické skupiny. Originální nápady, služba pro jiné a společný zážitek jsou jedinými podmínkami. Příkladem projektu může být oprava dětského hřiště, uspořádání divadelního představení v domově seniorů, úklid neoporaďku v parku, vyčištění podchodu od samolepek či zajímavá výstava fotografií pro veřejnost. Všechny projekty v rámci akce 72 hodin – Ruku na to! musí proběhnout v termínu od 10. do 13. října 2013. Minimální délka trvání projektu není stanovena a maximální délka je pak 72 hodin (od čtvrtka 10. 10. 2013 12:00 do neděle 13. 10. 2013 12:00).

Ondra Šejtka

POZVÁNKA NA VÝSTAVU

Od 12. května hostí Oparenský mlýn výstavu fotografií z Krušných hor. V historických prostorech bývalé mlýnice je možné shlédnout na padesát snímků od trojice fotografů ze saského partnerského spolku Erzgebirgsverein, kteří se dlouhodobě snaží o popularizaci Krušnohoří a mapují zde zaniklé vesnice. Část výstavy tvoří půvabné historické snímky z první třetiny minulého století.

Slavnostního otevření výstavy se v proslněném odpolední účastnila řada přátel ze Saska, obyvatel okolních obcí, náhodných turistů i hostů, mezi nimiž nechybě-

li předsedkyně partnerského spolku paní Gabriele Lorenz, generální sekretář KČT Mojmir Nováček, zástupce Ministerstva pro místní rozvoj pan Žid, místostarosta Junáka pan dr. Navrátil či chotiměřský starosta pan Klíma.

Výstava ve mlýně potrvá do konce června.

Helena Podroužková

foto: Thomas L. Koppe

»VERGASS DEI HAMIT NET«
Historické a novodobé fotoimprese z Krušnohoří
Thomas L. Koppe, Chemnitz · Ulrich Möckel, Schönheide · Alexander Lohse, Zinnwald
12. 5. – 23. 6. 2013
Výstava fotografií je k vidění na Oparenském mlýně o nedělích mezi 10:30 - 17:00. Vstup volný.
Oparenský mlýn - Oparno 29

Co bylo v dubnu, květnu a kusu června 2013

❑ Neochotně skončila zima a na chvíli se docela příjemně oteplilo.

Tomíci začali opatrně vystrkovat nosy, uši a ruce, odhazovat teplé oblečení a vyjíždět na opožděné jarní výpravy

❑ V dubickém domečku pod postelí vyrašila dřevomorka, o které si nejdříve jeden dobrý člověk myslel, že to je pohozený, rozšláplý a vůbec celkově degradovaný rohlík, ale pak vyšlo najevo, že se to dere na světlo Boží houba, která má v Evropské unii také svá práva. Ne?

❑ V Hronově pokračoval péčí tamních Lotrů bohumilý a médií sledovaný projekt, díky kterému se postižení mladí lidé mohli posadit do kajaku a užít toho, na co by jinak nemohli ani pomyslet.

❑ Třinecké Maracaibo se začalo těšit na brigádní týden do Stříbrných Hor.

❑ Nájemce Prášil, slavné a ze sbírkových peněz postavené chaty KČT, který dostal po ročním přešlapování od vedení klubu výpověď za její mizerné provozování, napsal v odvolání, že chatu vede dobře, což může dokázat obrazem, který mu šťastní a spokojení turisté dlejší na chatě namalovali a věnovali.

Co na obraze je a zda to náhodou není místo, do kterého nájemce evidentně chatu vede, se nám nepodařilo zjistit.

❑ Roztocký tomík Tradá a jeho dívka Dalka odjeli do Jižní Ameriky za bezzemky a napsali o tom do tohoto čísla Tomíka.

❑ Matějovy zádvěrní vaky, radostné pytlíky plné her a pomůcek pro šikovné oddíly, se dostaly do nedočkavých ruček prvňáčků oddílů.

❑ Rostá Kašovský z Ostravy, který se spolu s náčelníkem spolku staral o rychlé zakoupení základny pro oddíly v Moravskoslezském kraji, zklamaně zjistil, že dosavadní majitel domku ani měsíc po zápisu do katastru nevyklidil své věci a dům je plný pěkných, ale pro tomíky sotva užitečných krámů a že ho nelze převzít. Při další návštěvě po čtrnácti dnech už to bylo o maličko lepší, ale opravdu jen o malilinko.

❑ Všichni, kdo se na ústředí věnovali přípravě výběrového řízení na protipovodňová opatření k Opavskému mlýnu v dílci nového zákona o zadávání veřejných zakázek, už vědí, co je to podhození v krizi: když totiž otevřeli všech 14 obálek s nabídkami na zhotovení velkého díla, které bylo rozpočtováno na pět milionů v českých, zjistili, že řada z nabídek je tak nízká, že snad ani není možné stavbu za

nabídnoutou cenu postavit. Rozjel se úřední kolotoč psaní, vysvětlování, odvolávání a jiného děsuplného konání, na jehož konci nemusí být tolik potřebná stavba, ale také velké...

❑ Ředitel odboru pro mládež MŠMT ujistil šéfy spolků, že nechystá nic překvapivého a společně s nimi se pomodlil Zdravas královno za to, aby se neztenčila suma peněz určená pro jeho odbor na práci neziskových organizací.

❑ Esa tuzemského práva profesori a docenti, Telec, Eliáš, Ronovská a Doležal besedovali v budově Justiční akademie se zástupci spolků, kteří je ujistili, že nový Občanský zákoník neznamená žádné restrikce pro činnost spolků a že spolky budou mít takové stanovy, jaké si napíší. Pro tomíky to bude znamenat udělat pořádek u těch oddílů, které nejsou zcela optimálně evidovány jako „základní článek“ pod hlavičkou asociace a které by bylo složité v novém zákoníku překlopit jako tzv. spolky pobočné.

❑ Správcová mlýna Helena Podroužková, její muž Kamil a přátelé z oddílu uspořádali v Opavě výstavu fotografií autorů z partnerského spolku Erzgebirgsverein mapující historické i nové Krušnohoří.

❑ Pokračovalo brigádní dílo na Kamenec, roudničtí tomíci pomáhali uklízet Opavenský mlýn.

❑ Částečně v dešti a zimě proběhla Bambiada, na které se podíleli i hrdinní pořadatelé z pražských, chebských, těšínských a třineckých oddílů.

❑ Česká rada dětí a mládeže si připomenula patnáct let své činnosti jedním či dvěma články ve zpravodaji Archa.

❑ Vyšlo najevo, že v době svého pobytu na ústředí byla bezkonkurenčně nejpoužávanějším členem roztockého týmu Kačka Šejtková, jejíž jméno si v roce 2012 vyhledaly na našich stránkách stovky lidí.

❑ Tomek Hurt z Ústí a Renata Dvořáková z České Lípy objevili tomíkům a také celé České radě dětí a mládeže fakt, že i letos mohou rodiče dětí získat tisíc korun od Všeobecné zdravotní pojišťovny.

❑ Propršel Mezinárodní i tuzemský den dětí a s ním desítky pohádkových lesů v celém Česku.

❑ Skauti debatovali o tom, zda budou i o dalším sněmu skauty – junáky, junáky, případně jen skauty. Česká ani moravská veřejnost totiž ani po desetiletích většinou netuší, že skaut – junák je něco jako Josef – Pepík, totiž že to jedno jest, a že me-

zinárodní slovo skaut je v českých poměrech plnohodnotně zastupitelné postobrozeneckým slovem junák.

❑ Mílešovský potok zahrozil a už už se vyléval z koryta, ale prosebné pohledy Helenky, Vojty a Kamila Podroužkových ho vrátily zpět a hladina zase bezpečně klesla, což se nedá říci o řekách a říčkách v celém naší zemi.

❑ V Dobré Vodě, základně s absurdním jménem v těchto dnech, začal sloužit nově zrekonstruovaný objekt, a obnova základny tak byla dokončena.

❑ Jiří Homolka a Tomáš Novotný se ve Velké Bíteši radili o základnách, sídle ústředí, postupu před konferencí KČT v roce 2014 a také o tom, jak hladce překlopit všechny oddíly a nechat je zapsat coby spolky pobočné.

❑ Jindrovi Černému z litoměřických Delfínů zalila a poničila řeka loděnici, pravidelné místo konání Železného tomíka, rozlitá Lužnice poničila tábořiště tomíků Dumánků a ušetřena nezůstala ani klubovna pražských Vikingů.

❑ Firma Skeleton, která pro tomíky provozuje účetní a administrativní systém ESO, dodala po páté urgenci členovi revizní komise Pavlu Ebroví manuál ESA ke zkoumání a vylepšování podle požadavků oddílů.

❑ Ústředí prosilo prosilo prosilo oddíly, aby posílaly hlášení o táborech, dotazníky k Hravým krabicím a jiné dokumenty včas a při všem respektu k dobrovolně pracujícím kolegům si trochu už zoufalo z toho, že dodržet termín se v asociaci stává pro řadu oddílů skoro nespílitelnou metou.

❑ Tomíci nabídli vyplaveným občanům k dočasnému ubytování Sloup a ústředí uvolnilo druhý den povodní deset tisíc korun pro Člověka v tísní a Adru. Zároveň začala na ústředí finanční sbírka na pomoc postiženým velkou vodou na a vedení spolku vyzvalo k témuž oddíly po celé republice.

❑ Klub českých turistů zrušil kvůli záplavám plánované oslavy 125. výročí svého založení a přeložil je na začátek září.

❑ Ing. J. Šlechta, místopředseda Klubu českých turistů, navrhl, aby KČT prodal jako zbytný majetek populární základnu Kusalino, která již 23 let slouží tomíkům.

❑ Přiblížily se prázdniny a stovky našich oddílů se chystaly na tábory, vandry, vodácká a horská putování po Česku i po cizině.

Podpora indického mladého muže Baskara končí

Po dvanácti letech – po ukončení studia vystoupil z programu adopce na dálku indický mladík Baskar Chinnappan, kterého jsme od roku 2001 finančně podporovali při studiu. Během deseti let chodily pravidelně od Baskara zprávy o jeho studiu, o jeho rodině, zájmech, úspěších ve škole, fotky apod. Například nám pan ředitel jeho školy psal, že Baskar se chce stát policistou a jeho nejoblíbenějším předmětem je tamilština. I my jsme se snažili Baskarovi napsat něco o asociaci, o České republice.

Dvaadvacetiletému Baskarovi přeje mnoho úspěchů a v Adopci na dálku pokračujeme podporou chlapce jménem Mahesh, jehož snem je stát se učitelem.

(za)

Chalupa ve Stříbrných Horách patří tomíkům!

Od května tohoto roku patří malebná chalupa u Rýmařova tomíkům.

Rostá Kašovský nezahálí, chalupu přebírá od majitelů a jak je na venek chalupa krásná (a zahrada Rostou pěkně posekaná), tak je uvnitř ještě plná harampádí a starého nábytku.

Majitelé, ačkoliv se do vyklízení chalupy příliš s vervou nevrhli, ji už se zpožděním částečně vyklidili a tomíci budou moci během léta v domku prvně přespat.

(za)

Nově zrekonstruovaná chata v Dobré Vodě

Po loňské rekonstrukci čeká obnovou chatku v Dobré Vodě (vznikla generální přestavbou předchozího, notně zchátralého objektu) ještě vybavení postelí – a letošní prázdniny již bude sloužit ubytováním. Chata je součástí areálu, který od roku 2010 rekonstruujeme díky podpoře ministerstva školství.

Kompletně ji vybavíme nejpozději do jara příštího roku.

(ton)

Piš, tomíku, piš!

Listujete-li Tomíky dva roky nazpět, při podrobnějším zkoumání a pročitání, vyskakují na Vás jména stálých dopisovatelů. Chválabohu za ně!

Víte, kdo byl například nejpilnější dopisovatel za rok 2011? Rostá Kašovský z ostravských Čmoudíků! Sláva mu! A kdo v roce 2012? No, hádejte...

Schválně jmenuji několik těch, kteří plní čísla Tomíků (vynechávám ústředí a pravidelné písčícího předsedu spolku + stále rubriky pana Adamoviče a Porsche) – Jiří Magasnik z 3.VOMu, Hana Žambůrková za TOM Úhlava, pravidelně někdo od Veverků z Brandejsa, člán-

Tomík č. 87,
červen 2013

Časopis turistických oddílů mládeže.
Vydává Asociace TOM ČR
ve spolupráci s Klubem českých turistů,
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.

Tel., fax: 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785

E-mail: ustredi@a-tom.cz,
www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili:

Jiří Chour, Tomáš Novotný,
Petr Balcer, Zuzana Antoňová
Grafika: Jiří Chour

Foto obálka: Jaroslav Lepšík
ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář
a vracejí se jen na vyžádání.
Náklad 1000 výtisků.

TOM Delfini Litoměřice

Foto: Jitka Eretová

POVODNĚ 2013

Vážení kolegové, tomíci z Litoměřic a Slavňovic u Tábora se v těchto dnech potýkají s následky záplav. Mají vyplavené a částečně poničené loděnice, klubovny, tábořiště. Předpokládám, že je budeme moci podpořit z ústředních zdrojů už letos, samosebou na ně bude pamatovat rozpočet roku 2014. Věřím, že nějakou korunu získají i od ministerstva školství, ale i tak vyzývám naše oddíly, aby byť jen drobnou částkou přispěli a pomohly. Vodáci z Litoměřic jsou vyplaveni již podruhé – věřím, Pražskému oddílu Vikingové voda také již podruhé vyplavila loděnici v Lipencích, materiální škody jim však tentokrát našťastí nenastaly, s bahnem se vypořádají sami.

Ústředí bude shromažďovat prostředky na tento účel na účtu 164 456 389/0800, variabilní symbol je číslo oddílu+ 888, lze se samosebou spojit i přímo s oddíly samotnými.

Nashromážděné prostředky rozdělíme podle potřeb jednotlivých oddílů.

Tomáš Novotný

Dumánci Slavňovice

Lukáš Dumský
mob: 737109658

e-mail: lukas.dumsky@centrum.cz

Delfin Litoměřice

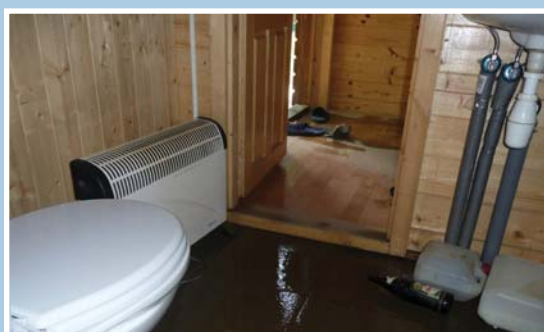
Jindřich Černý
mob.: 723853092

e-mail: cernyjindrich@centrum.cz

Foto: Lukáš Dumský

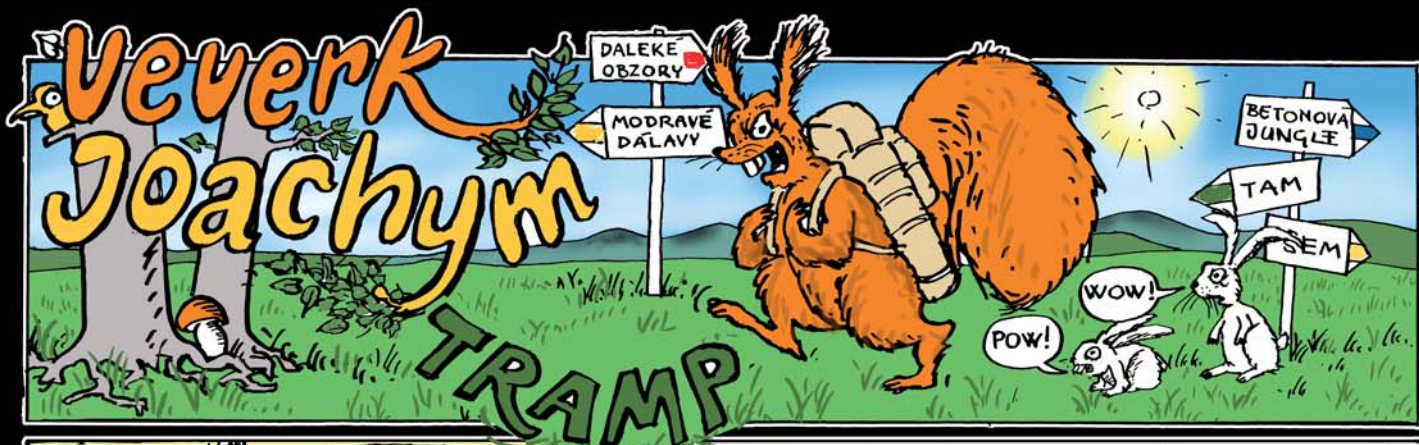
TOM Dumánci Sedlčany

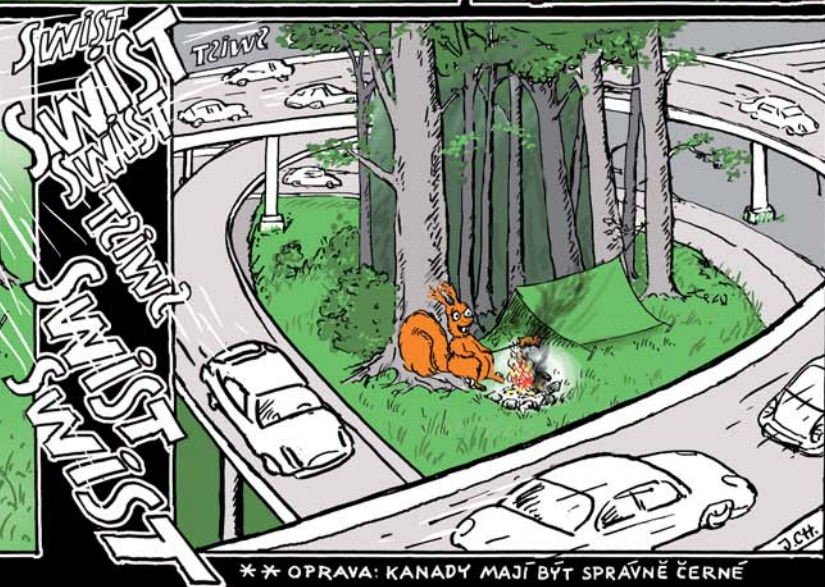
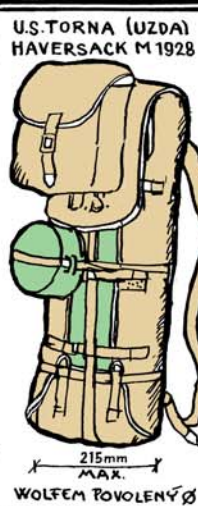
TOM Viking Praha

Foto: Eva z Vikingů

UMÍŠ SI NA CESTU SBALIT ~~TATRANKU?~~ UZDU?

** OPRAVA: KANADY MAJÍ BÝT SPRÁVNĚ ČERNÉ